

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับ

นักท่องเที่ยวสูงอายุ

โดย

นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ แผน ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ แผน ก แบบ ก 2
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

CREATIVE TOURISM FOR ELDERLY TOURISTS IN THE OLD TOWN AREA ALONG
THE PHETCHABURI RIVER, PHETCHABURI PROVINCE

By
MISS Phimduean SUWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts TOURISM, HOTEL AND EVENT MANAGEMENT

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

631220085 : การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, นักท่องเที่ยวสูงอายุ, ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

นางสาว พิมพ์เดือน สุวรรณ: รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนัสสินี บุญมีศรีสง่า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน กลุ่มที่ 2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และ คนในชุมชน จำนวน 10 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้ที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ เคยมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่เห็นว่าชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีความเหมาะสมที่จะรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ แต่ยังมีข้อจำกัด คือ ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาดชันสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้วีลแชร์ เก้าอี้ที่นั่งพัก ป้ายบอกทาง ร้านอาหาร การเข้าถึง เช่น การเดินทาง ความพร้อมของเส้นทาง การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว และ ระบบสาธารณสุข เช่น จำนวนห้องน้ำที่มีให้บริการ ห้องน้ำแบบชักโครก ราวจับในห้องน้ำ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรียังเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุโดยจากการสัมภาษณ์พบว่าสามารถเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวได้ 3 เส้นทาง คือ การท่องเที่ยวแบบครึ่งวัน แบบเต็มวัน และ แบบค้างคืน อีกทั้งผู้ศึกษาวิจัยได้ขยายความหมายของคำว่า CREATIVE เพื่อเป็น model สำหรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุและเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการในด้านต่างๆของกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

631220085 : Major TOURISM, HOTEL AND EVENT MANAGEMENT

Keyword : Creative Tourism, Elderly Tourists, The Old Town Area Along the Phetchaburi River

MISS Phimduean SUWAN : Creative Tourism for Elderly Tourists in the old town area along the Phetchaburi River, Phetchaburi Province Thesis advisor : Assistant Professor Manassinee Boonmeesrisa-Nga

The purpose of this research was to study a creative tourism model in the old town along the Phetchaburi River. to accommodate elderly tourists and presents a creative tourism route in the old town community along the Phetchaburi River. Phetchaburi for elderly tourists It is a qualitative research. By in-depth interview, 30 key informants used purposive sampling, divided into 3 groups. Most of the 3 groups of key informants saw that the old town community along the Phetchaburi River It is suitable to support the tourism of elderly tourists. But there are still limitations, namely, lack of facilities such as ramps for tourists using wheelchairs. Rest chairs, signboards, restaurants, accessibility, e.g. transportation, route availability Providing tourist information and public health systems such as the number of available bathrooms Toilet handrails in toilets, etc. However, the old town along the Phetchaburi River is still a creative tourism route suitable for elderly tourists. According to interviews, it was found that 3 tourism routes can be offered: half-day, full-day and overnight tours. In addition, the researcher has expanded the meaning of the word CREATIVE to be a model for tourism of elderly tourists and as a guideline for improving services in various aspects of community tourism activities for further sustainability.

กิตติกรรมประกาศ

นางสาว พิมพ์เดือน สุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	10
สารบัญภาพ.....	11
บทที่ 1.....	13
บทนำ.....	13
วัตถุประสงค์.....	17
ขอบเขตการวิจัย.....	17
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	19
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	19
บทที่ 2.....	20
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	20
1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	20
3. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์.....	26
4. แนวคิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ.....	30
5. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี.....	33
2.แนวคิดท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	35
6.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
7. กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	42

บทที่ 3	46
ระเบียบวิธีวิจัย	46
1. กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	46
2. ขอบเขตพื้นที่ในการศึกษา.....	47
3. เครื่องมือในงานวิจัย	48
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
5. ระยะเวลาดำเนินงาน	53
บทที่ 4	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1.....	54
วัตถุประสงค์ข้อที่ 2.....	54
วัตถุประสงค์ข้อที่ 3.....	69
บทที่ 5	70
สรุปผล และ อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	70
ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1.....	71
ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2.....	72
ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 3.....	73
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย	81
ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป.....	82
รายการอ้างอิง	84
ภาพผนวก ก.....	90
ภาพผนวก ข.....	95
ภาพผนวก ค.....	106

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางสรุปประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	33
ตารางที่ 2 ตารางแสดงกรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	41
ตารางที่ 3 ตารางสรุปแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย.....	42
ตารางที่ 4 ตารางแสดงระยะเวลา และขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย.....	50
ตารางที่ 5 ตารางสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1.....	65
ตารางที่ 6 ตารางสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2.....	66
ตารางที่ 7 ตารางสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 3.....	67
ตารางที่ 8 ตารางแสดงตัวอย่างการเก็บข้อมูล.....	84

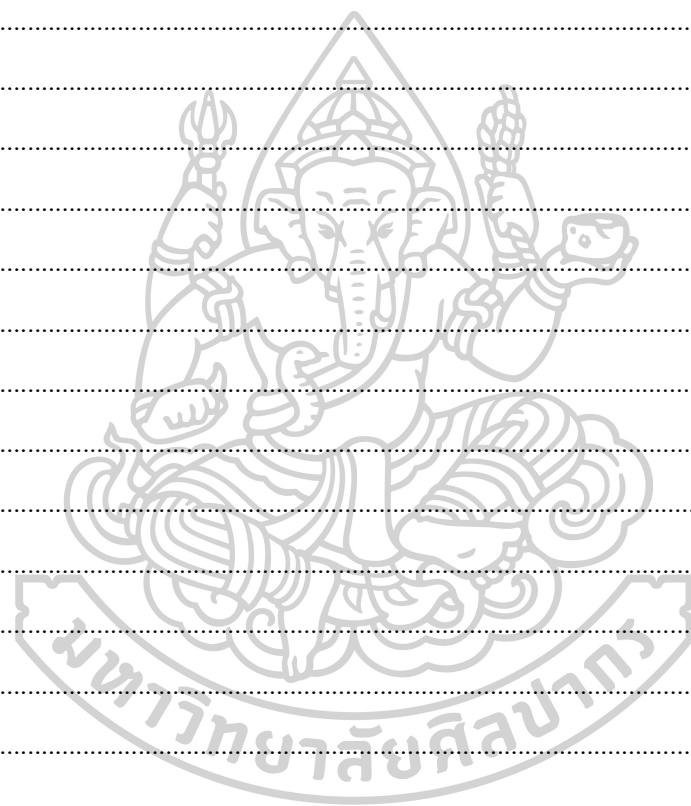

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.....	95
ภาพที่ 2.....	95
ภาพที่ 3.....	95
ภาพที่ 4.....	95
ภาพที่ 5.....	96
ภาพที่ 6.....	96
ภาพที่ 7.....	96
ภาพที่ 8.....	96
ภาพที่ 9.....	97
ภาพที่ 10.....	97
ภาพที่ 11.....	97
ภาพที่ 12.....	97
ภาพที่ 13.....	97
ภาพที่ 14.....	97
ภาพที่ 15.....	98
ภาพที่ 16.....	98
ภาพที่ 17.....	98
ภาพที่ 18.....	98
ภาพที่ 19.....	99
ภาพที่ 20.....	99
ภาพที่ 21.....	99
ภาพที่ 22.....	99
ภาพที่ 23.....	100
ภาพที่ 24.....	100

ภาพที่ 25.....	100
ภาพที่ 26.....	100
ภาพที่ 27.....	100
ภาพที่ 28.....	100
ภาพที่ 29.....	101
ภาพที่ 30.....	101
ภาพที่ 31.....	101
ภาพที่ 32.....	101
ภาพที่ 33.....	101
ภาพที่ 34.....	102
ภาพที่ 35.....	102
ภาพที่ 36.....	102
ภาพที่ 37.....	102
ภาพที่ 38.....	102
ภาพที่ 39.....	103
ภาพที่ 40.....	103
ภาพที่ 41.....	103
ภาพที่ 42.....	103
ภาพที่ 43.....	103
ภาพที่ 44.....	103
ภาพที่ 45.....	104

บทที่ 1

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ จากแผนการพัฒนากการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564-พ.ศ. 2565) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ขออนุมัติแผนการพัฒนากการท่องเที่ยวแห่งชาติ เนื่องจากสถานการณ์การท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จากการแพร่ระบาดของของเชื้อโควิด - 19 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงได้มีการเสนอ แผนการพัฒนากการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564-พ.ศ. 2565) “เพื่อให้การท่องเที่ยวไทยยังคงบทบาทการเป็นสาขาหลักในการรักษาเสถียรภาพ และ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ” (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2564) ทั้งนี้องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้กำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) 2) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) และ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) การท่องเที่ยวมีบทบาทอย่างมากในชุมชนท้องถิ่น เมื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ขยายเศรษฐกิจเข้าใกล้วิถีชีวิตของชุมชนมากขึ้น มีแนวโน้มว่าการท่องเที่ยวของไทยจะมีการเติบโตในทิศทางบวก นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งให้ความสนใจกับการเดินทางไปสัมผัสความจริงแท้ดั้งเดิมของพื้นที่ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ท้องถิ่นหลายแห่งต้องเตรียมการต้อนรับการเข้ามาของนักท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต (ทีเอทีริวิว, 2564) นอกจากนี้ มีการแสวงหาแนวคิดใหม่เพื่อเข้ามาช่วยพัฒนาในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ และมีความหลากหลายมากขึ้น การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่จึงเกิดขึ้น

รูปแบบการท่องเที่ยวก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นความสนุกสนาน ในที่ห่างไกลมากกว่าในที่ใกล้ โดยเป็นการเดินทางออกต่างประเทศมากกว่าเที่ยวในประเทศ นิยมท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ และเดินทางไปยังที่มีคนพลุกพล่าน หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นสถานที่แลนด์มาร์ค มีการวางแผนการท่องเที่ยวแบบทริปสั้น ๆ 2-3 วัน ในวันหยุดสุดสัปดาห์ ไม่ได้เน้นช่วงวันหยุดยาว (จีเอสซีเอ็ม, 2563) ภายหลังเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ขึ้นหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาด ทำให้ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 การกำหนดการเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อภายในประเทศ ไม่ให้ลุกลาม ส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยหยุดชะงัก รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยว

เปลี่ยนแปลงไป เช่น นักท่องเที่ยวไม่นิยมเดินทางท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่ โดยเดินทางเป็นกลุ่มเล็ก ด้วยรถยนต์ส่วนตัว หรือเที่ยวกับครอบครัวแบบเข้าไปเย็นกลับในสถานที่ที่ไม่ไกลมากนัก ลดการจับจ่ายของสิ้นเปลือง และของฝาก รวมถึงการไม่ซื้ออาหารจากนอกร้านมารับประทาน ส่งผลให้กลุ่มผู้ค้า และผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก แต่จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้แหล่งท่องเที่ยวได้รับการฟื้นฟู เป็นผลพวงจากการล็อกดาวน์ประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมไปถึงแหล่งวัฒนธรรม ก่อให้เกิดแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวใหม่ในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น เพื่อปรับให้สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแบบ 1) ความคุ้มค่าและความยืดหยุ่น คือ ซื้อก่อนจ่ายทีหลังเมื่อได้ไปเที่ยวจริง 2) มองหาประสบการณ์แบบใหม่ หลีกหนีความจำเจและกิจวัตรเดิม ๆ การหลีกหนีและเปลี่ยนบรรยากาศจากกิจวัตรเดิม ในช่วงโควิด-19 อาทิ กิจกรรมตกหมึกที่คาเฟ่ในพื้ชยา กิจกรรมดำน้ำลึกที่เกาะเต่า เป็นต้น 3) จัดทริปแบบส่วนตัวที่ต้องมาพร้อมกับการเดินทางแบบส่วนตัว หลีกเลี้ยงสถานที่ท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยวที่แออัด และ 4) คอนเทนต์ต้องปัง และต้องมีช่องทางการติดต่อที่รวดเร็วทันใจ เป็นต้น (มติชน, 2563) เกิดเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เกิดขึ้น รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางด้านการเพิ่มมูลค่าด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานความเป็นวิถีชีวิต ชนบธรรมเนียม ประเพณี ของท้องถิ่นก่อให้เกิดความผูกพัน สร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เป็นการเปิดโอกาสให้กับนักท่องเที่ยวได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ชำนาญวัฒนธรรม ได้มีประสบการณ์ตรงร่วมกับเจ้าของพื้นที่ผ่านการลงมือปฏิบัติ อันจะนำไปสู่ความชื่นชม และเข้าใจในจิตวิญญาณของพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันได้พัฒนาศักยภาพของตัวเองไปพร้อมกัน เพื่อความสุขที่แท้จริงของชุมชนบนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวทางเลือกที่สามารถตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย และ ช่วงอายุของนักท่องเที่ยว ไม่ใช่ต้องการแค่ความสนุกสนานเพลิดเพลินในการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่นักท่องเที่ยวต้องการประสบการณ์ใหม่ จากการท่องเที่ยวได้เรียนรู้ และได้ลงมือทำกิจกรรม ในชุมชนด้วยตัวเอง การได้เข้าไปมีส่วนร่วม หรือ ได้เป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรม สามารถแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของพื้นที่ที่ตนไปเยือน รวมไปถึงการเข้าใจในสังคม และ วัฒนธรรม อย่างถ่องแท้ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จึงก่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชน เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากร และ วัฒนธรรมประจำพื้นที่ถิ่น เกิดความ

ภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน สามารถนำไปพัฒนาการบริหารจัดการที่เกิดประสิทธิภาพ และ ยั่งยืน บารมีกรุป (2563) กล่าวต่อว่าการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทยมีมากมายพื้นที่ ตัวอย่าง ชุมชนออนไลน์ อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ เป็นชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติ ออย่างหลากหลาย เช่น ดอยม่อนจิ่ง ที่ได้รับการขนานนามว่าเป็น พูจิวออนไลน์ บ้านน้ำเกี๋ยน อ.ภูเพียง จ.น่าน ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวบ้านและแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่ยังสมบูรณ์อยู่มาก เช่น การปั่นจักรยานเข้าป่าชมต้นใบหมี่ยักษ์อายุกว่า 100 ปี บ้านเชียง อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ไปสูด อากาศบริสุทธิ์ที่บึงนาคำ และเจดีย์ดอกบัวกลางน้ำ บ้านนาต้นจั่น อ.ศรีสขนาลัย จ.สุโขทัย ผ้าหมัก โคลน นำโคลนจากที่ต่างๆ มาหมักผ้า ทำให้เกิดสีสันทและลวดลายแตกต่างกัน ศาลาดิน อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ชุมชนแห่งนี้โดดเด่นด้านการเกษตรแบบผสมผสาน การปลูกมะพร้าว มะม่วง ขนุน ส้มโอ อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ชุมชนเกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ปั่นจักรยานรอบเกาะไปสำรวจวิถีชีวิต ของคนท้องถิ่น เรียนรู้วิธีการปั้นดินบนแป้นหมุนการทำหม้อลายวิจิตร การทำสวนผลไม้ และการทำ ขนมไทยหาทานยาก ชุมชนประแส อ.แกลง จ.ระยอง ไปชมแข่งเรือพาย แข่งพายกะโล่ แข่งพายเรือ ข้ามลำไม้ไผ่ และชมมวยทะเล ชุมชนเกาะยอ อ.เมือง จ.สงขลา ชุมชนเกาะยอ ไปชมความงามของ ทะเลสาบสงขลาซึ่งเป็นทะเลสาบ 3 น้ำ ได้แก่ น้ำจืด น้ำเค็ม น้ำกร่อย รวมทั้งการสัมผัสวิถีชีวิตประมง พื้นบ้านกับการทำกระชังปลาสามน้ำ และ บ้านนาติน อ.เมือง จ.กระบี่ ชุมชนบ้านนาติน จ.กระบี่ ชุมชนแห่งนี้จะเน้นความสงบ เรียบง่าย เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชอบใช้ชีวิตแบบสโลว์ไลฟ์ และชื่นชอบการดำน้ำ เป็นต้น (Thailand, 2560) และจังหวัดที่มีความน่าสนใจอีกจังหวัดหนึ่งคือ จังหวัด เพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรี ได้รับรางวัล “สุดยอดเส้นทางท่องเที่ยวของประเทศ” ได้รับคัดเลือกเป็น เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารของยูเนสโก และ ได้รับรางวัล 'ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์' จาก สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยมีเป้าหมายจะสร้างอาชีพใหม่หรืออาชีพเสริมให้แก่ชุมชน โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่บ้าน และ พร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยวผ่านการเล่าเรื่อง สามารถอธิบายถึงวิถีชีวิต อาหาร ร้านอาหาร วิธีการกินที่มีอยู่ในชุมชนเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่วิถี ดั้งเดิมของชุมชน เส้นห์ของจังหวัดเพชรบุรีมีทั้งการท่องเที่ยว วัฒนธรรม อาหาร รวมถึงวิถี เป็น เมืองที่มีความเก่าแก่ ได้ชื่อว่า มีวัฒนธรรมที่สืบทอดมาตั้งแต่ยุคทวารวดี “เป็นอยุธยาที่มีชีวิต” การสืบทอดวิธีการทำอาหาร เรียนรู้ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และ การใช้ชีวิต เช่น วัดกำแพง แล่งหรือวัดเทพปราสาทศิลาแลงเป็นศิลปะขอม พิธีโล้ชิงช้าวัดเพชรพลี รวมถึงการเป็นแหล่ง พาณิชยกรรมที่สำคัญ พบหลักฐานในแม่น้ำเพชรบุรี เช่น คันฉ่องจากเมืองจีนในยุคราชวงศ์ถัง

เป็นต้น (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2563) ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เป็นชุมชนที่มีการดำเนินกิจกรรม ถนนสายวัฒนธรรม ประกอบด้วยเส้นทางที่สะท้อนเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่โดดเด่น ออกมาอย่างเป็นรูปธรรม แสดงออกถึงอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน เช่น มีอาคารที่เก่าแก่ มีสถาปัตยกรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นท้องถิ่น มีตลาดที่ยังเป็นธรรมชาติ คงความเป็นท้องถิ่น มีวัด โบราณสถาน ศาสนสถาน รวมถึงวิถีชีวิตแบบไทย อาชีพ การสาธิตความรู้เชิงช่างภูมิปัญญา ท้องถิ่น กิจกรรมทางศิลปะ ดนตรี กีฬา และ การแสดงพื้นบ้าน เอกลักษณ์ และ อัตลักษณ์ ที่โดดเด่น ของชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ประกอบด้วย 3 ชุมชนคือ ชุมชนถนนคลองกระแซง ชุมชน ตลาดริมน้ำ และ ชุมชนวัดเกาะ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, 2563) ชุมชนคลองกระแซง เป็น 1 ใน 3 ชุมชนริมแม่น้ำเพชรบุรี ที่มีความน่าสนใจในการศึกษากิจกรรมทางการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก คลองกระแซง คือชื่อถนนสายหนึ่งที่ขนานไปกับแม่น้ำเพชรบุรี ระยะทางโดยประมาณ 1 กิโลเมตร โดยจุดเริ่มต้นที่บริเวณข้างจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี จนถึงสะพานใหญ่หน้าวัดมหาธาตุ อีกทั้งชุมชนคลองกระแซง เต็มไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความน่าสนใจเหมาะแก่การมาเดินท่องเที่ยวชื่นชมเรื่องราวจากอดีตสู่ปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คณะศิลปศาสตร์, 2564) จากการศึกษาข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยพบว่าจังหวัดเพชรบุรีสามารถตอบสนองความต้องการท่องเที่ยวในรูปแบบการโยยหาอดีต การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยมีปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกคือ ช่วงอายุ

จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564 ได้เน้นการท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถทางด้านการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2560) ทำให้ประเทศไทยหันมาให้ความสนใจการท่องเที่ยวคุณภาพ และให้ความสนใจเพื่อจัดการการท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ การท่องเที่ยวคุณภาพ คือการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ดังนั้นกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นกลุ่มที่ทุกประเทศต่างให้ความสนใจจากแนวโน้มที่มีการเปลี่ยนแปลงของลักษณะสังคมที่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2564 และ มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น (ออนไลน์นิวทาม, 2563) เนื่องจากในช่วงหลังศตวรรษที่ 21 กลุ่มประชากรในช่วง เบบี้บูมเมอร์ หรือ เรียกว่า เจเนอเรชันเอกซ์ ได้ก้าวเข้าสู่กลุ่มประชากรผู้สูงอายุ ด้วยการพัฒนาของระบบสาธารณสุข รวมถึงการรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลให้ประชากรมีอายุยืนมากขึ้น อีกทั้ง ยังเป็นช่วงที่ก้าวเข้าสู่วัยเกษียณอายุจากการทำงาน มีความพร้อมทั้งในด้านรายได้ สุขภาพ และ มีเวลาในการท่องเที่ยว นับได้ว่าผู้สูงอายุ เป็นผู้ที่กำลังซื้อสูง เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอย่างมาก (ตุลยราศรี ประเทพ, 2564) จากการศึกษาขององค์การ

สหประชาชาติสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุทั่วโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 9.2 ใน ปี 2533 เป็นร้อยละ 11.7 ในปี 2556 และ อาจเพิ่มสูงถึงร้อยละ 21.1 ในปี 2593 ความน่าสนใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้คือพลังในการใช้จ่ายเพื่อให้ได้ท่องเที่ยวตามที่ต้องการ โดยค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยววันนี้จะทวีคูณเสมอเนื่องจากต้องมีผู้ร่วมเดินทางไปด้วยทุกครั้ง (เทศชอททิม, 2562)

จากปรากฏการดังกล่าวผู้ศึกษาวิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จึงมีความน่าสนใจ อีกทั้งประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ จึงเป็นกลุ่มที่ต้องการการดูแลและมองหาประสบการณ์ใหม่ที่แตกต่างจากเดิม ดังนั้นรูปแบบการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาต่อยอดและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป เพื่อให้เป็นอีกจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ที่มีความพร้อมที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ อีกทั้งยังเป็นผลดีต่อชุมชนทำให้คนในชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีในด้านการสร้างอาชีพ สร้างงานให้คนในชุมชนเป็นการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประจำถิ่นของตน และสามารถพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
3. เพื่อนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาเป็นชุมชนคลองกระแซง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็น 1 ใน 3 ชุมชนที่เป็นย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

โดยการศึกษาบริเวณย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 3 ชุมชน จากการศึกษาและทบทวนเอกสารเบื้องต้นพบว่าย่านชุมชนคลองกระแซง มีความน่าสนใจ มีกิจกรรมที่โดดเด่น ผู้ศึกษาวิจัยจึงได้วางแผน กำหนดพื้นที่ในการศึกษาเป็นชุมชนคลองกระแซง ซึ่งเป็น 1 ใน 3 ชุมชนที่เป็นย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพทั่วไปย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในประเด็นด้านความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย และนำไปสู่การนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี บริเวณชุมชนคลองกระแซง จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 – เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566

4. ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีทั้งสิ้น 30 คน โดยพิจารณาจากความอึดตัวของข้อมูล และความเพียงพอของข้อมูล (ไพฑูริย์ พัชรธรรมา, 2559) โดยผู้ศึกษาวิจัยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ลงสู่ชุมชน รวมไปถึงการพัฒนาส่งเสริมทั้งทรัพยากรในพื้นที่ และ ทรัพยากรบุคคล ในพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมาโดยตลอด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และคนในชุมชน เป็นต้น จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ เคยมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 คน

รวมผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน ขนาดของผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยเชิงคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยพิจารณาจากความอึดตัวของข้อมูล และ ความเพียงพอของข้อมูล (ไพฑูริย์ พัชรอาภา, 2559)

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทราบสภาพทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาในการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
2. ได้รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ เพื่อให้สอดคล้องกับความพร้อมของพื้นที่ และกิจกรรมในชุมชน
3. ได้เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการตัดสินใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ และก่อเกิดการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจภายในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยวสร้างสรรค์ (Creative Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ประสบการณ์โดยตรงแก่นักท่องเที่ยว ในเรื่องความเป็นตัวตนของวิถีชีวิตประจำท้องถิ่นย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวมไปถึงการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนในชุมชน เป็นการเปิดรับความคิด และการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับตัวผู้มาเยือน นักท่องเที่ยว และ คนในชุมชนประจำท้องถิ่นนั้นๆ ผ่านการลงมือทำ และสัมผัสด้วยตัวเอง

นักท่องเที่ยวสูงอายุ (Elderly Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มอายุที่เกษียณอายุราชการ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีเวลามากขึ้นในการเดินทางท่องเที่ยว และเป็นกลุ่มผู้ที่มีกำลังในการใช้จ่ายใช้สอยค่อนข้างสูง เดินทางมาท่องเที่ยวย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี หมายถึง ชุมชนคลองกระแชง ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็น 1 ใน 3 ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ที่ประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 2,000 ปี นับตั้งแต่สมัยทวารวดี จนได้รับการขนานนามว่าอยุธยาที่มีชีวิต และยังได้รับ อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรียังเป็นจังหวัดที่อยู่ไม่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ การเดินทางสะดวก เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ” ผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยมีขั้นตอนการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
4. แนวคิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
5. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในงานวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายการท่องเที่ยวมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้ ฉันทิช วรรณถนอม (2552) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว คือ การดำเนินกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการบริการทางการท่องเที่ยว เช่น การบริการด้านการนำเที่ยว การเดินทาง บริการทางด้านร้านอาหาร ที่พัก เป็นต้น อีกทั้ง ศิริวรรณ สนั่นเอื้อ (2560) ได้กล่าวต่อว่า การท่องเที่ยวเป็นเรื่องของการเดินทาง ถ้าไม่มีการเดินทางก็จะไม่เกิดการท่องเที่ยวขึ้น แต่ต้องเป็นการเดินทางชั่วคราวด้วยความสมัครใจ ด้วยความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน เช่น การพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมญาติ ชมกีฬา ศาสนา การติดต่อธุรกิจ เป็นต้น มิใช่เดินทางเพื่อค้าจ้าง หรือ ถูกบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับ JohnK Walton (2022) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยว คือ การออกไปทำกิจกรรมที่ใช้เวลาอยู่ห่างไกลจากถิ่นที่อยู่อาศัย เพื่อไปแสวงหาความบันเทิง การออกไปพักผ่อน และความเพลิดเพลินกับการใช้บริการในด้านต่าง ๆ สืบเนื่องจากในยุคยุโรปตะวันตกในช่วง ศตวรรษที่ 17 ในสมัยนั้นได้มีการออกเดินทางทำแผนที่ “เส้นทางที่พ่ายแพ้” ดังนั้นจึงเกิดการท่องเที่ยวที่ซับซ้อนขึ้นจากการเดินทางทำแผนที่ เช่น การท่องเที่ยวตามความสนใจ การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การ

ท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ เป็นต้น นอกจากนี้ Hicham Rajraji (2022) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบการท่องเที่ยว 6A's โมเดล ดังนี้

1. Attractions	สถานที่ท่องเที่ยว สวยงาม น่าท่องเที่ยว
2. Amenities	อำนวยความสะดวก การเดินทาง การเข้าถึง ทางลาด ป้ายบอกทาง เป็นต้น
3. Available Packages	แพ็คเกจที่จัดจำหน่าย องค์ประกอบ ความน่าสนใจ รวมถึงบริการนำเที่ยว
4. Activities	กิจกรรมที่มีความน่าสนใจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น การเที่ยวชมเมืองดูสถาปัตยกรรมเก่าแก่ เป็นต้น
5. Ancillary Service	กิจกรรมมีความน่าสนใจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น การเที่ยวชมเมืองดูสถาปัตยกรรมเก่าแก่ เป็นต้น
6. Accessibility	การเข้าถึงได้ ทั้งทางกายภาพ และ ทางดิจิทัล ได้แก่ การบริการระบบขนส่ง และ เส้นทาง

อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังที่ ศิริวรรณ สนั่นเฮื้อ (2560) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ สร้างรายได้ให้กับทุกประเทศทั่วโลก มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในด้านการพัฒนา และ ช่วยการกระตุ้นเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดธุรกิจด้านการบริการต่างๆ ก่อเกิดรายได้ และ การกระจายรายได้ สร้างอาชีพทั้งในเมือง และ ชนบท อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความหลากหลายเพื่อให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ภาครัฐยังมีนโยบายที่มุ่งส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้น การท่องเที่ยวไทย (2561) ได้กล่าวว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) ประกอบด้วยธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรง และ ทางอ้อม การซื้อบริการทางการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติถือได้ว่าเป็นการส่งออกที่มองไม่เห็นด้วยตา (Invisible Export) ช่วยส่งผลให้เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพหลากหลายแขนง เศรษฐกิจหมุนเวียน อีกทั้งอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวมีบทบาทช่วยในการช่วยกระตุ้นให้มีการนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ที่ผู้อยู่ในท้องถิ่นได้เก็บมาประดิษฐ์เป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน และ นำมาจำหน่ายเป็นของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวยังเป็นการช่วยให้ผ่อนคลายความเครียด และ ความเมื่อยล้าจากการทำงาน ไปพร้อมกับการเรียนรู้การทำความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไปในแต่ละพื้นที่ที่ได้เดินทางท่องเที่ยวไป ก่อเกิดการฟื้นฟู และ การอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี

ในขณะที่เดียวกันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยว จากภูมิภาคหนึ่งไปยังอีกภูมิภาคหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคน

ต่างประเทศ มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นโรงแรม ภัตตาคาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาตรการที่ช่วยส่งเสริมความปลอดภัย และความมั่นคงให้แก่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ UNWTO (2020) ที่ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวช่วยพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจ เพิ่มการจ้างงาน และ สร้างการเรียนรู้แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ระหว่างคนพื้นที่ กับชาวต่างชาติ และ การท่องเที่ยว (2563) ได้กล่าวเสริมว่า การท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ 1) โดยการนำผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเข้ามาสู่ประเทศ 2) การท่องเที่ยวช่วยสร้างภาพลักษณ์ ทำให้เกิดเป็นแรงดึงดูดในการท่องเที่ยวให้แก่ประเทศ ได้แบ่งลักษณะของรูปแบบการท่องเที่ยวขึ้น ดังที่ ทีเอทีรีวิว (2564) กล่าวว่า รูปแบบการท่องเที่ยว เป็นลักษณะความชอบในการท่องเที่ยวระดับบุคคล และการนำเอาความชอบเหล่านั้นมาจัดวางเป็นรูปแบบในการท่องเที่ยวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาโดย องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้มีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) 2) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) และ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) สอดคล้องกับ ศิริวรรณ สนั่นเอื้อ (2560) กล่าวว่า รูปแบบการท่องเที่ยว สามารถแบ่งออกได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) ประกอบด้วย
 - 1.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ
 - 1.2 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยว อย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น
 - 1.3 การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geo-Tourism) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่ง ธรรมชาติที่เป็น หินผา ลานหินทราย อุโมงค์โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อดูความงามของ ภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลก
 - 1.4 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร ฟาร์มปศุสัตว์ เพื่อชื่นชมความสวยงาม และ ความสำเร็จ ในสวนเกษตรนั้นๆ
 - 1.5 การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (Astrological Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา อาทิ สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และ การดูดาวจักราศีที่ปรากฏในท้องฟ้าในแต่ละเดือน เพื่อการ

เรียนรู้ระบบสุริยะจักรวาล มีความรู้ความประทับใจ ความทรงจำ และ ประสบการณ์เพิ่มขึ้น จากพื้นฐานที่มีอยู่

2. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) ประกอบด้วย

2.1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และ ประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมในสถานที่แหล่งประวัติศาสตร์ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์ โบราณคดี ในท้องถิ่นนั้นๆ

2.2 การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อชมงานประเพณีต่าง ๆ ที่คนในชุมชนในท้องถิ่น จัดขึ้นให้ได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนาน เพื่อศึกษาความเชื่อ การเคารพ พิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อได้รับความรู้ความเข้าใจต่อสภาพสังคม ได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่

2.3 การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism / Village Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และ ผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษ ชมผลงานการสร้างสรรค์ และ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมมีการเรียนรู้ สร้างจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวด้วย

3. รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) ประกอบด้วย

3.1 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรม เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายสุขภาพใจ มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยที่ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หรือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม

3.2 การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (Edu-Meditation Tourism) เป็นการเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หาคำรู้ สัจธรรมแห่งชีวิต มีการฝึกทำสมาธิเพื่อมีประสบการณ์ และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังมุ่งให้

นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ไทย เช่น การทำอาหารไทย การนวดแผนไทย รำไทย มวยไทย การช่าง งานศิลปะหัตถกรรมของไทย เป็นต้น

3.3 การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ หรือ วัฒนธรรมกลุ่มน้อย (Ethnic Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของคนในชุมชน วัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านชาวไทยโซ่ง หมู่บ้านญไทย กะเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ่อ เป็นต้น

3.4 การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจ ในประเภทกีฬา เช่น กอล์ฟ ดำน้ำ ตกปลา สกิกเกอร์ สกีน้ำ เป็นต้น เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้น

3.5 การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Travel) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ ที่นักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบการเดินทางเข้าไปในพื้นที่ป่าได้ผจญภัยไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้นหวาดเสียว ได้รับความทรงจำที่ดี และได้ประสบการณ์ใหม่

3.6 การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และ ฟาร์มสเตย์ (Home Stay & Farm Stay) เป็นการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือน เพื่อต้องการที่จะเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับความประทับใจในชีวิตเพิ่มขึ้น

3.7 การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Longstay) เป็นการเดินทางของกลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบ้านปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตในต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิต คือ การท่องเที่ยวโดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3-4 ครั้งต่อปี อย่างน้อย 1 เดือน ขึ้นไป

3.8 การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล (Incentive Travel) เป็นการจูงใจให้แก่มหาชิกของบริษัทที่ประสบความสำเร็จ ในการขายสินค้าชิ้นๆ เช่น กลุ่มผู้แทนบริษัท จำหน่ายสินค้าได้มากตามที่บริษัทผู้แทนจำหน่ายตั้งเป้าหมายไว้เป็นการให้รางวัล และจูงใจเที่ยวโดยทางบริษัทเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพักรวม และ ค่าอาหาร เป็นการจูงใจรายการพักรวมตั้งแต่ 2-7 วัน เป็นรายการนำเที่ยวชมสถานท่องเที่ยวต่าง ๆ หรืออาจเป็นรายการนำเที่ยวแบบผสมผสาน

3.9 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE M=Meeting I= Incentive C=Conference E=Exhibition) เป็นการจูงใจให้แก่วุฒิจัดประชุม มีการจูงใจเที่ยวก่อน และหลังการประชุม โดยการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ทั่วประเทศ อาจเป็นรายการ

ท่องเที่ยววันเดียว หรือ พักค้างแรม 2 – 4 วัน โดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหาร และ บริการท่องเที่ยว

3.10 การท่องเที่ยวแบบผสมผสาน (Mixed-Alternative Tourism) เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมา จัดเป็นรูปแบบรายการนำเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการ เดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวตั้งแต่ 2-7 วัน หรือมากกว่านั้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและ วัฒนธรรม เป็นต้น

รูปแบบการท่องเที่ยวได้มีการจัดแบ่งรูปแบบไว้หลากหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการ ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (Natural Based Tourism) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) และรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism)

จากคำนิยามการท่องเที่ยวข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปความหมายของการท่องเที่ยวได้ ดังนี้ การท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่ออกเดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยด้วยความสมัครใจโดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจลดอาการเมื่อยล้าจากการทำงาน เดินทางเพื่อศึกษาเรียนรู้ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ไม่ใช่เพื่อการติดต่อธุรกิจ หรืออื่นๆ เป็นการชั่วคราว โดยที่ไม่ได้มี เจตนาในการย้ายถิ่นฐานที่อยู่อาศัย หรือ เพื่อสร้างรายได้ โดยเป็นการท่องเที่ยวแบบเข้าไปเยือนกลับ หรือค้างคืน หรืออาจใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่าหนึ่งวันแต่ไม่เกิน 90 วัน โดยการ ท่องเที่ยวถือว่าเป็นกลไกสำคัญที่ในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจโลกไม่ว่าจะเป็น ด้านการช่วย ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้เส้นทางท่องเที่ยวใหม่ เพื่อนำเสนอให้เป็นที่รู้จักผ่านทางสื่อต่างๆ ก่อเกิด การท่องเที่ยวในชุมชน มีความสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ธุรกิจ ทางตรง และ ธุรกิจทางอ้อมเกิดการจ้างงาน ก่อเกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยภาคธุรกิจ การให้บริการต่างๆ เช่น การเดินทาง ร้านค้าของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พัก เป็นต้น นอกจากนี้เกิดการ เดินทางเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชุมชนกับผู้มาเยือน ชุมชนรู้จักหวงแหน เรียนรู้ สืบทอด อนุรักษ์ และฟื้นฟูรูปแบบประเพณีวัฒนธรรมเก่าแก่ประจำถิ่นให้กลับมาเป็นที่รู้จักอีกครั้ง เกิดการ พัฒนาสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ในชุมชน เป็นรายได้กลับสู่ชุมชน การท่องเที่ยวยังช่วยให้เกิดความผ่อนคลาย ดีต่อสุขภาพกายและใจ ลดความตึงเครียด และช่วยลดอาการเมื่อยล้าจากการทำงาน เกิด รูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่ได้สัมผัสประสบการณ์ที่แตกต่างไปจากการใช้ชีวิตประจำวัน

ในขณะที่รูปแบบการท่องเที่ยว คือ รูปแบบการเข้าร่วมทำกิจกรรมใดก็ตามที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางเพื่อไปศึกษา วิถีชุมชน หรือ วิถีธรรมชาติ รวมไปถึงการออกเดินทางท่องเที่ยวในต่างแดน สิ่งสมประสบการณ์ในการใช้ชีวิต สามารถกล่าวได้ว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เป็นการผสมผสานรูปแบบการท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ก่อเกิดรูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้น รวมถึงการรักษาให้คงอยู่อย่างยั่งยืนในรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์

3. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่มีความสำคัญในการช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าบนพื้นฐาน อัตลักษณ์ความเป็นวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์ ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยที่ตัวนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับประสบการณ์ใหม่จากการลงมือทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเป็นตัวตนของชุมชน ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทำให้คนในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ถือว่าเป็นก้าวแรกในการสร้างการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ UNWTO (2020) ได้ให้คำนิยามการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเดินทางที่มุ่งเน้นสู่การมีส่วนร่วม การได้รับประสบการณ์ตรงในแบบของการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมในศิลปะ และ วัฒนธรรม หรือ คุณลักษณะของสถานที่ที่มีความพิเศษ อีกทั้งการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีการเชื่อมโยงสื่อสารพูดคุยกับชุมชนในพื้นที่ เพื่อสร้างวัฒนธรรม และ วิถีชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะในพื้นที่ ซึ่งหลายสำนักมองว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หรือ เป็นการต่อยอดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และ สอดคล้องกับ (เกร็ก ริชาร์ดส และคณะ, 2564) ได้ให้ความหมายของ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือ การท่องเที่ยวที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างมูลค่าในด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตของพื้นที่ รวมไปถึงการนำเอาศิลปะวัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์ เข้ามาเป็นต้นทุนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการนำเอาของที่มีอยู่แล้วมาก่อให้เกิดประโยชน์ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, 2560)

กรมการท่องเที่ยว (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ด้วยกระแสของการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปตามการพัฒนาของโลก โดยมีหลักแนวคิดที่นักท่องเที่ยว ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายของการเดินทางเพื่อแค่มองหาความสุขจากการบริการ หรือ จากแหล่งท่องเที่ยวเพียง

เท่านั้น แต่นักท่องเที่ยวมีความอยากรที่จะศึกษาเรียนรู้ และ เข้าใจถึงความแตกต่างของสังคม และ สิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ส่งผลทำให้รูปแบบในการเดินทางท่องเที่ยว หรือ การตัดสินใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงการการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และ การทำกิจกรรมที่มีความแตกต่างออกไป เพื่อให้ได้รับความสนุกสนาน ความสบายใจแล้ว นักท่องเที่ยวยังได้รับความรู้ความเข้าใจในสังคมอีกด้วย กล่าวคือ การนำเอาการท่องเที่ยวเข้ามาเป็นตัวช่วยในการเชื่อมโยงระหว่างคนในชุมชนที่มีความแตกต่างกันให้มาเจอกันเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังเป็นการช่วยรักษาเอกลักษณ์ทางวิถีชีวิตวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นให้เป็นกลไกไปสู่ความยั่งยืน โดยองค์การยูเนสโก ได้ให้หลักการของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ไว้ 6 ข้อดังนี้

1. Interaction เป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยว และคนในชุมชน ร่วมกัน
2. Educational เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายในการให้ความรู้ และการเรียนรู้
3. Emotional เป็นการให้ความสำคัญในด้านคุณค่าทางอารมณ์ และการได้รับประสบการณ์
4. Social เป็นการท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวพันระหว่างผู้คน และสังคม
5. Participative เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการลงมือทำ การได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ
6. Involve เป็นการท่องเที่ยวที่ต้องการความร่วมมือกัน และการเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกิจกรรมที่ทำ

สำหรับกรมการท่องเที่ยว กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. การสร้างสรรค์ สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าได้ง่าย แต่ทำได้ยากจึงต้องมีการผสมผสานศิลปะวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นไว้ด้วยกัน
2. การสร้างสรรค์ ต้องสามารถนำศิลปะ วัฒนธรรม มาสร้างเป็นสินค้าใหม่ ช่วยสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้
3. การสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการ ที่เกิดจากการสร้างสรรค์จะต้องมีความยั่งยืน
4. การสร้างสรรค์ สามารถต่อยอดพัฒนาได้มากกว่าเป็นเพียงแค่สินค้าทางธรรมชาติ ที่สามารถสัมผัสได้เท่านั้น คือ การพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่ง อาทิ งานฝีมือ
5. การสร้างสรรค์ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของเศรษฐกิจ แต่ยังคงความเกี่ยวข้องกับคุณค่าอีกด้วย ดังนั้นการสร้างสรรค์ ต้องสร้างคุณค่าใหม่ เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่น่าสนใจได้

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบอยู่ 3 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ได้สอดคล้องกับคำอธิบายของยูเนสโกที่ว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นกลยุทธ์ต่อไปของความยั่งยืน รวมถึงคำอธิบายขององค์การการท่องเที่ยวโลก เป็นความยั่งยืน มีหลักการ 5 ข้อ ดังนี้
 - 1.1 การอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี และทรัพยากรอื่น ๆ ทางการท่องเที่ยวไว้ เพื่อสามารถนำทรัพยากรเหล่านั้นไปใช้ได้ ในอนาคตอย่างต่อเนื่อง
 - 1.2 การวางแผนการจัดการในการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางวัฒนธรรมทางการท่องเที่ยว
 - 1.3 รักษาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
 - 1.4 สามารถรักษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเอาไว้ได้ เพื่อรักษาความเป็นที่นิยมทางการตลาดต่อไปได้
 - 1.5 การกระจายรายได้ให้ทั่วถึงคนในชุมชน
2. การที่ชุมชนเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทางด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ภูมิปัญญา เอกลักษณ์ หรือ อัตลักษณ์ ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน
3. สร้างความผูกพันระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่ อาทิ การมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี การยิ้มแย้มแจ่มใส ความเต็มใจในการให้คำแนะนำ และการให้ความช่วยเหลือ การสร้างความประทับใจ ซึ่งถือเป็นสิ่งที่เจ้าของบ้านที่ดีพึงกระทำแก่นักท่องเที่ยว (กรมการท่องเที่ยว, 2560)

โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2563) ได้กล่าวว่า แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เกิดขึ้นในช่วงกลางทศวรรษที่ 1990 โดยคนกลุ่มจากประเทศทางยุโรปได้มองหาหนทางในการกระตุ้นยอดขายของสินค้างานฝีมือ ของชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว จึงได้ร่วมจัดตั้งโครงการยูโรเทคที่ได้ทำการตลาด โดยการจัดที่จำหน่ายสินค้า และ สร้างคุณค่าของสินค้าพื้นเมืองพื้นบ้านให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นให้มีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไปทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึง และ ได้รับการเรียนรู้จากสินค้าเหล่านั้นด้วยตนเอง ทำให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นโดยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้วยกัน 2 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่พร้อมเปิดรับการพร้อมเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่จากการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบทั่วไป หรือแบบดั้งเดิม แต่ยังคงความต้องการประสบการณ์ในการใกล้ชิดกับชุมชนในท้องถิ่น สามารถเข้าถึงทางวัฒนธรรม และการ

ดำรงชีวิตทำให้สามารถแยกแยะได้ระหว่างนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และนักท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ด้านที่ 2 ในด้านมิติ และ ปัจจัยสนับสนุน ในการพัฒนาสร้างสรรค์มีด้วยกันทั้งหมด 3 องค์ประกอบย่อย

1. มิติทางด้านพื้นที่ (Space) เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต้องประกอบด้วย 2 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านเมือง หรือชุมชน และ ปัจจัยด้านอัตลักษณ์ ของชุมชนครอบคลุมตั้งแต่ผังเมือง รวมไปถึงลักษณะสถาปัตยกรรมการดำเนินวิถีชีวิต และประวัติศาสตร์
2. มิติการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน มี 2 ปัจจัยคือ 1) ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีวิถีชีวิต และการสืบทอดต่อกันมาแบบดั้งเดิม รวมถึงวัฒนธรรมที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ ตลอดจนวัฒนธรรมร่วมสมัยในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และ 2) ปัจจัยประสบการณ์จริงที่นักท่องเที่ยวพึงจะได้รับ อาจกล่าวได้ว่าเปรียบเสมือนสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์สามารถทำได้ 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 เป็นการจัดเป็นกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวเน้นการเข้าร่วมกิจกรรมของนักท่องเที่ยวในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และวิธีที่ 2 เป็นการอาศัยวิถีชีวิตของความเป็นชุมชนเมืองในการสร้างการดึงดูดนักท่องเที่ยว อาจจะไม่จำเป็นจะต้องให้นักท่องเที่ยวทำอะไรด้วยตนเองเลย
3. มิติด้านตัวกลาง (Agents) นับว่าเป็นแนวร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ประกอบด้วยปัจจัยชน หรือท้องถิ่น ซึ่งได้รับการถ่ายทอดปัญญา และความสามารถในการใช้กับการให้บริการในปัจจุบัน และปัจจัยกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างคนในชุมชนกับนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะของการข้ามวัฒนธรรม รวมถึงบทบาทการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวการนำเที่ยวและในการคิดค้นสินค้าและบริการ ใหม่ออกมาเพื่อนำเสนอนักท่องเที่ยวต่อไป

จากคำนิยามข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หมายถึงการท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ประสบการณ์โดยตรงแก่นักท่องเที่ยว นักเดินทาง ผู้มาเยี่ยมชม ในเรื่องความเป็นตัวตน วิถีชีวิตประจำท้องถิ่น การเรียนรู้วัฒนธรรมประจำถิ่น รวมไปถึงการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนในชุมชน เป็นการเปิดรับความคิด และการเรียนรู้ใหม่ๆให้กับตัวผู้มาเยือน นักท่องเที่ยว และคนในชุมชนประจำท้องถิ่น ผ่านการลงมือทำ และสัมผัสด้วยตัวเอง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ยังเป็นการช่วยเพิ่มความมั่นใจในความเป็นตัวตนของชุมชน ทำให้นักในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน สามารถพัฒนาไปสู่การ

ท่องเที่ยวแบบยั่งยืนได้ต่อไป กล่าวอีกนัยหนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เข้ามาเป็นส่วนสำคัญยังช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่นให้คงอยู่จากการใช้ต้นทุนจากสิ่งที่มีอยู่ยิ่งไปกว่านั้น การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ยังเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวแนวทางเลือกใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป ไม่ได้มีแค่ความสนุกสนาน แต่ยังให้ความรู้ความเข้าใจ และการแลกเปลี่ยนในเชิงของวัฒนธรรมประจำถิ่น รวมถึงการที่ได้ลงมือทำ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประจำท้องถิ่น อีกทั้งยังเกิดการอนุรักษ์ เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน และสามารถพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยตัวผู้ศึกษาวิจัยได้มองเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้นมีส่วนคล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในด้านการเรียนรู้ชุมชน ท้องถิ่น และ ธรรมชาติ และ การท่องเที่ยวนี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยความสามารถในการตอบโจทย์แก่กลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถดำเนินต่อไปได้ และ นักท่องเที่ยวยังคงมีความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของเวลา ดังนั้นการทำความเข้าใจในความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงสินค้าทางการท่องเที่ยวเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะ กลุ่มนักท่องเที่ยววัยเกษียณอายุราชการ หรือนักท่องเที่ยวสูงอายุเนื่องจากในปี พ.ศ.2564 ประชากรโลกได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัว

4. แนวคิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ไพฑูรย์ พัชรอาภา (2559) ได้ให้ความหมายของ ผู้สูงอายุไว้ว่า คือ ประชากรผู้ที่มีอายุ 60 ปีหรือเกิน 60 ปีขึ้นไป แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

4.1 สังคมสูงอายุ (Ageing Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรที่กำลังมีอายุสูงมากขึ้น สังเกตได้จากอัตราส่วนของประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น และยังหมายถึง สังคมที่เป็นสังคมสูงอายุอยู่แล้ว โดยเป็นสังคมที่มีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด

4.2 สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Complete-Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด

4.3 สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super-Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด

โดย ข้อมูล กล่าวว่าในปี พ.ศ.2563 ประชากรโลก ที่มีอายุตั้งแต่ 60-65 ปี เป็นต้นไปมีมากถึง 700 ล้านคน ทางกรมกิจการผู้สูงอายุ ส่งผลให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวในปี พ.ศ.2564 (กรุงเทพธุรกิจ, 2563) สอดคล้องกับ ออนไลน์นิวัตม (2563) กล่าวว่า ในปี พ.ศ.2564

ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) โดยอัตราส่วน 1 ใน 5 ของประชากรไทย และ กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super Aged Society) ในอีกประมาณ 20 ปีข้างหน้า โครงสร้างประชากรไทยมีแนวโน้มที่จะมีประชากรผู้สูงอายุมากถึงร้อยละ 30 ของประชากรไทยทั้งหมด และ สอดคล้องกับ ESCAP75 (2022) กล่าวถึง อัตราการเพิ่มจำนวนของประชากรผู้สูงอายุว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนมากถึง 651 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 14 จากจำนวนประชากรทั้งหมด และ คาดว่าภายในปี พ.ศ.2593 จำนวนประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็น 1 ใน 4 ของประชากรทั้งหมด โดยผู้สูงอายุถือว่าเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากในสังคมไทย และ ต่างชาติ อีกทั้งกลุ่มผู้สูงอายุ ยังเป็นกลุ่มที่มีเวลามากในการเดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย ดังที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กล่าวถึงกลุ่มผู้สูงอายุที่กำลังการจับจ่ายที่มากกว่ากลุ่มคนรุ่นหนุ่มสาว ภาคการท่องเที่ยวที่กำลังเติบโตมีส่วนมากจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม กลุ่มผู้สูงอายุ ที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวพักผ่อนมากกว่าอดีต (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2565) สอดคล้องกับ ยังแฮปปี้ (2565) อธิบายว่าผู้สูงอายุ แต่ละคนจะมีรูปแบบความชื่นชอบในกิจกรรมการใช้เวลาว่างที่แตกต่างกัน หนึ่งในกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมาก การท่องเที่ยวถือว่าเป็นการใช้เวลาว่าง และ เป็นการได้ออกไปพบเจอสิ่งใหม่ อีกทั้งยังเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ การได้สร้างสายสัมพันธ์ การสร้างความทรงจำที่ดีกับสมาชิกในครอบครัว และกับเพื่อนฝูง โดยตุลยราศรี ประเทพ กล่าวไว้ว่า สังคมผู้สูงอายุ เจจิงโซไซตี้ (Ageing Society) ก็กับการท่องเที่ยวในศตวรรษที่ 21 เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากในช่วงหลังศตวรรษที่ 21 กลุ่มประชากรในช่วง เบบี้บูมเมอร์ (Baby Boomer) หรือ เจน เอ็กซ์ (Gen X) ก้าวเข้าสู่กลุ่มประชากรผู้สูงอายุมากขึ้น การพัฒนาระบบสาธารณสุข และ การรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลให้ประชากรมีอายุยืนมากขึ้น กลุ่มประชากรในช่วง เบบี้บูมเมอร์ (Baby Boomer) หรือ เจน เอ็กซ์ (Gen X) ก้าวเข้าสู่วัยเกษียณอายุจากการทำงานควบคู่การพัฒนาด้านระบบเศรษฐกิจ

สังคมรวมไปถึงการศึกษาทำให้กลุ่มประชากรผู้สูงอายุ มีความพร้อมทั้งในด้านรายได้ และ สุขภาพ รวมถึงมีเวลาในการท่องเที่ยว นับว่าเป็นผู้ที่มีกำลังซื้อสูง ทำให้นักท่องเที่ยวสูงอายุมีความสำคัญอย่างมากขึ้น สำหรับผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่ในช่วงวัยทำงานไม่ค่อยได้มีเวลาออกไปท่องเที่ยวพักผ่อน ใช้โอกาสนี้ในการออกไปท่องเที่ยว ทำกิจกรรมสันทนาการเพื่อการพักผ่อน หรือ การออกไปเที่ยวชมศิลปะ วัฒนธรรม และธรรมชาติ เนื่องด้วยกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุมีเวลาในการท่องเที่ยวมากกว่าช่วงวัยอื่น ๆ อีกทั้งยังมีความพร้อมในด้านการเงิน กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวสูงอายุถือได้ว่าเป็น

กลุ่มตลาดขนาดใหญ่มีกำลังจ่ายสูง จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการเติบโตอย่างต่อเนื่องของการท่องเที่ยว (ตุลยราศรี ประเทพ, 2564)

จากคำนิยามข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปความหมายของผู้สูงอายุ และ นักท่องเที่ยวสูงอายุ ได้ดังนี้ผู้สูงอายุ หมายถึงประชากรทั่วไปที่มีอายุเฉลี่ย อยู่ที่ 60 หรือ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป จากการเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรสูงอายุ ส่งผลให้สังคมในปัจจุบันนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นไปทั่วโลกได้ก้าวเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวส่งผลให้กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พร้อมด้วยระบบสาธารณสุขที่ดีมีคุณภาพมากขึ้น รวมไปถึงการพัฒนา ระบบสังคม เศรษฐกิจ และ การศึกษา ทำให้ประชากรมีอายุยืน และ มีสุขภาพที่ดีมากขึ้น อีกทั้งยังมีเวลาที่จะเดินทางท่องเที่ยว ตลอดจนการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับครอบครัว และ กลุ่มเพื่อนฝูง เนื่องด้วยเป็นกลุ่มวัยที่เกษียณอายุจากการทำงานจึงค่อนข้างมีกำลังจ่ายที่สูง ส่งผลให้กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นกลุ่มตลาดใหญ่ที่มีความสำคัญสำหรับการเติบโตของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน และ อนาคต จากข้อมูลข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปความหมายของนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ว่าหมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป เป็นกลุ่มอายุที่เกษียณอายุราชการ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีเวลามากขึ้นในการเดินทางท่องเที่ยว และ ยังเป็นกลุ่มผู้ที่มีกำลังในการใช้จ่ายใช้สอยค่อนข้างสูง

สรุปตาราง จากแนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษาเบื้องต้น ผู้ศึกษาวิจัยได้นำมาสรุปประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวิจัยตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางสรุปประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	สิ่งที่ศึกษา
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการท่องเที่ยว รวมถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบ และความสำคัญของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบ และความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
แนวคิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และ อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวสูงอายุในประเทศไทย หลังจากการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป

5. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดต้นแบบในการการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเป็นจังหวัดที่มีความเหมาะสมแก่การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ดังนี้ อะเมซิงไทยแลนด์ (2562) กล่าวว่า เพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นทะเลหรือภูเขา และมีทำเลที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศนิยมไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ในขณะที่เมืองเพชรบุรีเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 2,000 ปี นับตั้งแต่สมัยทวารวดี เดิมเป็นหนึ่งในเมืองศูนย์กลางของพระพุทธศาสนา เมืองเพชรบุรี มีชื่อเดิมว่า “เมืองพริบพรี” สอดคล้องกับชื่อวัดพริบพลี ที่เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัด ในอดีตสมัยสุโขทัย และ กรุงศรีอยุธยา เพชรบุรีเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญ เจ้าเมืองผู้ปกครองเพชรบุรีล้วนเป็นผู้ที่สืบเชื้อพระวงศ์ ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ จังหวัดเพชรบุรีได้เปลี่ยนเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดปรานเมืองเพชรบุรีตั้งแต่ครั้งยังทรงผนวชอยู่ เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์จึงโปรดให้สร้างพระราชวัง วัด และ พระเจดีย์ใหญ่ขึ้นบนเขาเตี้ย ๆ ใกล้กับตัวเมือง และพระราชทานนามว่า “พระนครคีรี” ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้สร้างพระราชวังขึ้นอีกแห่งหนึ่งในตัวเมืองเพชรบุรี คือ “พระราชมราชนิเวศน์” หรือที่เรียกกันว่า “วังบ้านปืน” และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้สร้างพระราชวัง “พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน” ขึ้นที่ชายหาดชะอำในเวลาต่อมา เพื่อใช้เป็นที่ประทับรักษาพระองค์ ด้วยทรงเชื่อว่าอากาศชายทะเลและน้ำทะเลอาจบรรเทาอาการเจ็บป่วยได้ จังหวัดเพชรบุรีจึงถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “เมืองสามวัง”

ยิ่งไปกว่านั้นจังหวัดเพชรบุรีตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของกรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 6,225,138 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,890,711 ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 36 ของประเทศไทย เป็นเมืองด่านสำคัญระหว่างภาคกลาง และภาคใต้ มีชื่อเสียงในฐานะแหล่งผลิตน้ำตาล เนื่องจากมีต้นตาลหนาแน่น และ ยังเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญโดยลักษณะภูมิประเทศของเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 3 เขต ได้แก่

1. เขตภูเขา และ ที่ราบสูงทางด้านตะวันตก เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำปรางบุรี
2. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด รอบพื้นที่เป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด เพราะมี แม่น้ำเพชรบุรีไหลผ่าน มีเขื่อนแก่งกระจานและเขื่อนเพชรบุรี

3. เขตที่ราบชายฝั่งทะเลทางด้านทิศตะวันออก เป็นพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย อุดมไปด้วยป่าโกงกาง และ ชายหาดที่สวยงาม อีกทั้งยังเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดทั้งในด้านการประมง และ การท่องเที่ยว

โดยทางตลาดโอทอปเพชรบุรี (2564) กล่าวว่า จังหวัดเพชรบุรีเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้รับคัดเลือกสมัครเป็นตัวแทนของประเทศไทย ในการสมัครเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารของ ยูเนสโก จังหวัดเพชรบุรีมีสิ่งที่น่าสนใจอีก มาก เช่น ของกินที่เป็นของโบราณ อาทิ ข้าวแช่เมืองเพชร ก๋วยเตี๋ยวน้ำแดง ลอดช่องน้ำตาลชั้น และ หม้อแกงเมืองเพชร เป็นต้น อีกทั้งผู้จัดการออนไลน์ (2564) กล่าวว่า องค์การบริหารการพัฒนา พื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ จังหวัดเพชรบุรี ได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ และ เอกชน จัดตั้ง “เพชรบุรี” เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร โดยทางภาครัฐบาลได้มองเห็นว่า การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ก่อให้เกิดการจ้างงาน สร้าง อาชีพ สร้างรายได้ให้กับประชาชนถือเป็นการขับเคลื่อนตามนโยบายของรัฐบาล ช่วยกระตุ้น เศรษฐกิจ แสดงถึงความพร้อมที่ในการเปิดบ้านต้อนรับนักท่องเที่ยวมีบทบาทเป็นหน่วยงานผู้ ประสาน ร่วมสนับสนุนกิจกรรมระดับนานาชาติทางด้านอาหาร ดำเนินการภายใต้กิจกรรมขับเคลื่อน เมืองสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ 2564 ทำให้เกิด การพัฒนาควบคู่กับการยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับเมืองและแหล่งท่องเที่ยวให้ เป็นที่ยอมรับในระดับสากลนำไปสู่การกระจายรายได้สู่ชุมชน และ ท้องถิ่น สอดคล้องกับ ไทยโคท (2564) กล่าวว่า องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก ได้ ประกาศให้เพชรบุรีเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร ประจำปี 2564 (City of Gastronomy) หรือ UNESCO Creative Cities Network – UCCN เป็น 1 ใน 49 เมืองจากทั่วโลก ที่ได้รับประกาศเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ ประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับ โดยเฉพาะคนในพื้นที่จะ ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ยูเนสโกกำหนด ครอบคลุมสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว มีโอกาสได้รับเลือกเป็นสถานที่จัดงาน หรือ จัดประชุมของกลุ่มประเทศเครือข่ายสมาชิกเมืองสร้างสรรค์ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ และ ประสบการณ์ระหว่างเมืองสมาชิก นำไปสู่การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 ด้วยเอกลักษณ์ ที่โดดเด่นด้านอาหาร จึงเกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะศิลปศาสตร์, 2564) ชุมชนคลองกระแชง ริมแม่น้ำ เพชรบุรี เป็น 1 ใน 3 ของชุมชนริมแม่น้ำเพชรบุรี คลองกระแชง คือชื่อของถนนสายหนึ่งที่ขนานไป

กับแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นระยะทางโดยประมาณ 1 กิโลเมตร โดยจุดเริ่มต้นที่บริเวณข้างจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี จนถึงสะพานใหญ่หน้าวัดมหาธาตุ ชุมชนคลองกระแซง เป็นชุมชนที่มีความน่าสนใจในการศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากอีกทั้งชุมชนคลองกระแซง ยังเต็มไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความน่าสนใจเหมาะแก่การมาเดินท่องเที่ยวชื่นชมเรื่องราวจากอดีตสู่ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับเพลินเมืองเพชร (2561) ได้กล่าวถึง เรื่องราวของสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนคลองกระแซงที่มีความน่าสนใจไว้มาก ตัวอย่าง บ้านมนัส จรรยาดี : ราชาร่องสั้นของเมืองไทย ศาลาคามวาสี บ้านสะสมผลงาน มิตร ชัยบัญชา : ระลึกถึงพระเอกตลอดกาล และวัดพลับพลาชัย : ชมพิพิธภัณฑน์หนึ่งใหญ่และปูนปั้นฝีมือช่าง เป็นต้น นอกจากนี้ ชุมชนคลองกระแซง ยังสามารถท่องเที่ยวโดยการล่องเรือไปตามแม่น้ำเพชรเพื่อชมความงาม และรับฟังเรื่องราวที่น่าประทับใจจากในอดีตจนถึงปัจจุบันได้อีกด้วย

อาจกล่าวได้ว่า จังหวัดเพชรบุรีมีความพร้อมในด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้นำเอกลักษณ์ที่โดดเด่นด้านอาหารมาเป็นจุดขาย โดยได้รับการรับรองจาก องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก ในการได้รับเลือกเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านอาหาร ประจำปี พ.ศ. 2564 และ ได้รับการพัฒนาในด้าน สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และ ระบบเศรษฐกิจ เกิดการสร้าง และ การกระจายรายได้ ลงสู่ชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในด้านวัฒนธรรม ได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีโอกาสได้รับเลือกเป็นสถานที่จัดงานประชุมของกลุ่มประเทศเครือข่ายสมาชิกเมืองสร้างสรรค์อีกด้วย และเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศทางธรรมชาติที่เป็นภูเขา ที่ราบลุ่มแม่น้ำ หรือแม่น้ำเพชรบุรี และ ทะเล อีกทั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯมากนัก การเดินทางเข้าถึงมีความสะดวก จึงมีความเหมาะสมที่นักท่องเที่ยวสูงอายุจะเดินทางไปท่องเที่ยวและพักผ่อน ดังที่ได้สรุปมาข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่าจังหวัดเพชรบุรีมีความน่าสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และเพื่อนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป

2.แนวคิดท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ.(สทท.) (2565) ให้ความหมายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) ไว้ว่าเป็นการดำเนินการด้านการท่องเที่ยว ที่คำนึงถึงขีดจำกัดความสามารถในการรองรับของธรรมชาติ ชุมชน วัฒนธรรมนิยมประเพณี และ วิถีชีวิตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อ

ปกป้อง รักษา และ พัฒนาสิ่งเหล่านี้ให้แก่คนรุ่นหลัง พร้อมปลูกจิตสำนึกให้แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทั้ง นักท่องเที่ยว คนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกันรูปแบบการท่องเที่ยวหลายแบบ ที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อาทิ การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Ecotourism) หรือแม้แต่นโยบายรัฐ หรือหน่วยงานท้องถิ่นที่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม หรือกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว โดยทางองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) มีหลักการเบื้องต้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. มีการดำเนินการจัดการภายใต้ขีดความสามารถของระบบธรรมชาติ และ ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน รวมไปถึง ความต้องการของชุมชน
2. มีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมสู่ท้องถิ่นและชุมชน
3. สร้างประสบการณ์ันทนาการที่มีคุณค่าแก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือน
4. ส่งเสริมการเรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ ทรัพยากร และวิถีชีวิตในท้องถิ่น
5. เน้นการออกแบบที่มีความกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมในท้องถิ่น และใช้วัสดุในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า
6. เน้นการผสมผสานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสู่แผนการพัฒนาระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับประเทศ
7. เน้นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นฐานการตัดสินใจ และการติดตามตรวจสอบต่อไป

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) เป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบที่มีการนำมาปรับใช้ในการออกเดินทางท่องเที่ยว สามารถดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรทางการท่องเที่ยว อีกทั้งยังคงความน่าดึงดูดใจในการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ในด้านของธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพมีการกระจายผลกำไรอย่างเป็นธรรม (เพื่อนชุมชน, 2565) ถึงแม้จะมีจำนวนของนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมอ แต่มีผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท
2. เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่า และความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละที่
3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
4. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและ วัฒนธรรม
5. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยาว

6. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนผลประโยชน์กลับสู่ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น โดยการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

6.1 เป็นการท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง หมายถึง ความต่อเนื่องขอทรัพยากรธรรมชาติ และความต่อเนื่องของวัฒนธรรมซึ่งจัดเป็นทรัพยากรหลักในการท่องเที่ยว สามารถมอบประสบการณ์นันทนาการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยวได้

6.2 เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ หมายถึง การเน้นคุณภาพของสามส่วนหลัก คือ 1) คุณภาพของสิ่งแวดล้อม 2) คุณภาพของประสบการณ์ นันทนาการที่นักท่องเที่ยวได้รับ และ 3) คุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

6.3 เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล หมายถึง ความสมดุลระหว่างความต้องการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และขีดความสามารถของทรัพยากร

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) มีหลักการที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยทั่วไปของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต้องมีการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวนาน และ มีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่คนส่วนใหญ่ รวมทั้งมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อนำหลักการนี้มาปรับใช้กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2565) จึงมีจุดเน้นที่สำคัญดังนี้

1. จะต้องดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยว ให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไป ในระยะเวลายาวนานถึงประชากรรุ่นต่อไป มิใช่เพียงเพื่อคนรุ่นปัจจุบันเท่านั้น
2. ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และ ลดปริมาณของเสีย ที่จะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
3. มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้แก่คนในท้องถิ่น ที่มีแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นได้เข้าร่วม ในการจัดการ และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
4. มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว และ ชุมชนในท้องถิ่น เพื่อการวางแผนงาน การจัดสรรงบประมาณ และการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม

5. มีการสร้างเครือข่าย เพื่อเผยแพร่แนวคิด การศึกษาวิจัย และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ออกไปในหมู่ประชาชน ทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง

จากคำนิยามข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ดังนี้ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนหมายถึง การเดินทางท่องเที่ยว ร่วมกับการทำกิจกรรมร่วมกับธรรมชาติและชุมชน โดยที่คำนึงถึงขีดจำกัดของธรรมชาติและชุมชน สามารถรองรับได้โดยไม่เกิดความเสียหาย เพื่อส่งต่อให้กับคนรุ่นหลังได้ดูแล และรักษาสืบต่อไป การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ยังเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ก่อเกิดการกระจายรายได้ และ ผลประโยชน์ลงสู่ชุมชน เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยน วัฒนธรรม ระหว่างผู้มาเยือนหรือนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับคนในชุมชน เกิดการห่วงแหน และอนุรักษ์ วัฒนธรรมประจำถิ่นของตน เกิดการส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ก่อเกิดเป็นจุดขายในการดึงดูดการท่องเที่ยว ซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืน โดยการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นจะมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทที่อยู่ในการดำเนินการจัดการภายใต้ขีดความสามารถของระบบธรรมชาติ
2. มีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมสู่ท้องถิ่น และชุมชน
3. สร้างประสบการณ์ันทนาการที่มีคุณค่าแก่นักท่องเที่ยว เกิดเรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ ทรัพยากร และ วิถีชีวิตในท้องถิ่น เพื่อเน้นการออกแบบที่มีความกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมในท้องถิ่น และ ใช้วัสดุในท้องถิ่น อย่างคุ้มค่า
4. ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และ ลดปริมาณของเสีย ที่จะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
5. มีการสร้างเครือข่าย เพื่อเผยแพร่แนวคิด การศึกษาวิจัย รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ออกไปในหมู่ประชาชน ทั้งภายในประเทศ และ ระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง

โดยสรุปการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยังเป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุลระหว่างความต้องการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และการประเมินขีดความสามารถของทรัพยากร โดยมีการปลูกฝังจิตสำนึก การท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบให้แก่ นักท่องเที่ยว และคนในชุมชน อีกทั้งยังเป็นการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน เกิดการหมุนเวียนทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยว เกิดแนวความคิดใหม่ในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์

6.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศ

Blapp & Mitas (2018) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนชนบทบาห์ลี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชนบท ซึ่งการศึกษานี้สร้างขึ้นจากความทับซ้อนทางทฤษฎีบ่งชี้ให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อาจพัฒนามาจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน ผลการศึกษาพบว่าปัญหา 3 ประการ ได้แก่ 1) การขาดทรัพยากรทางการเงิน สามารถหาทางออกโดยใช้มรดกทางวัฒนธรรมมาเป็นต้นทุน 2) การสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมสามารถจุดประกายความสนใจในวัฒนธรรม ก่อเกิดความรักความหวงแหนทางวัฒนธรรม และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้าน และ แขกผู้มาเยือน สามารถปรับสมดุลได้ด้วยการเปลี่ยนบทบาทให้อยู่ในรูปแบบการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยความเหลื่อมล้ำทางทฤษฎีเหล่านี้ถูกสำรวจในบริบทของหมู่บ้านชาวบาห์ลี 5 แห่ง โดยใช้วิธีการทางชาติพันธุ์วิทยาด้วยการสังเกตผู้เข้าร่วม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยจากการศึกษานี้บางส่วนได้ผลยืนยันทางทฤษฎีที่ว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้มีการพัฒนาการมาจากการท่องเที่ยวโดยชุมชนนอกจากนี้ ยังพบการร่วมมือสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม แต่ยังมีปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยยังเผยให้เห็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในบริบทการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลอดจนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชนบทมีแนวโน้มที่ดีภายใต้เงื่อนไขบางประการ

Richards (2019) ได้ศึกษาเรื่อง โอกาสการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ขนาดเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการท่องเที่ยว และ วิเคราะห์บทบาทที่เป็นไปได้ของสถานที่ขนาดเล็กในการพัฒนา เนื่องจากในอดีตส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์เรื่องการท่องเที่ยวในลักษณะของเขตของเมืองใหญ่ทำให้เป็นสิ่งที่ถูกตั้งคำถามสถานที่เล็กๆ ในบางภูมิภาคสามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แบบเมืองใหญ่ได้หรือไม่ โดยใช้แนวคิดของโมเดล 'onesize-fits-all' อาจไม่เหมาะสมสำหรับ สถานที่ขนาดเล็ก จึงควรมองว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นแนวทางคิด เพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้สูงสุด ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบของตนเองโดยอิงตัวอย่างจากภายนอก และ คำนี้ถึงทรัพยากร รวมถึงขีดความสามารถ ในการรองรับเป็นหลักในการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับขนาดและความสามารถของพื้นที่และบริบท

Alexandra.Baixinho et al., (2020) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนเกาะ การทบทวนวรรณกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของวรรณกรรมที่กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเกาะต่างๆ เพื่อภาพรวมที่สำคัญของประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีจุดหมายปลายทางของเกาะทั่วโลก ผลการศึกษาพบว่า บริบทเชิงประจักษ์และระเบียบวิธีต่าง ๆ จำนวนมาก แนวทางที่พบในงานวิจัยทางวิชาการ ที่นี้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แสดงให้เห็น 2 แนวทางที่แตกต่าง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในบริบทเมืองตามเหตุการณ์ที่สร้างสรรค์ “กลุ่มวัฒนธรรม” หรืออุตสาหกรรมวัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์กับชุมชนขนาดเล็กที่มุ่งเน้น ประสบการณ์การท่องเที่ยวในบริบทชนบท บทความนี้ยังให้โอกาสในการประเมินวิวัฒนาการ แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในหมู่เกาะต่างๆ

Nancy.Duxbury et al., (2020) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและเชิงปฏิรูป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงความเข้าใจในกระบวนการ ภายใต้เงื่อนไขและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถพัฒนา ดำเนินการ และทำให้ยั่งยืนได้ภายใต้หัวข้อเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่า เครือข่ายท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การริเริ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับแนวคิดและแนวทางใหม่ ๆ ของกิจกรรม ทำให้เกิดความมีชีวิตชีวาทางวัฒนธรรม ผ่านการเสริมสร้างองค์ประกอบที่โดดเด่นของเอกลักษณ์ท้องถิ่นในช่วงเวลาของโควิด-19 การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคสามารถนำไปสู่ความคิดริเริ่มที่กว้างขึ้นและการพัฒนากลยุทธ์การฟื้นฟูโดยชุมชน ความคิดริเริ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับแนวคิดและแนวทางใหม่ๆ ของกิจกรรมในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคสามารถนำไปสู่ความคิดริเริ่มที่กว้างขึ้นและการพัฒนากลยุทธ์การฟื้นฟูโดยชุมชน

Couret (2020) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ – ให้คำตอบแก่สังคมที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภาพรวมของผลกระทบในระยะสั้นของวิกฤตโควิด-19 ที่มีต่อกระบวนการท่องเที่ยวแบบใหม่ทั่วโลก รวมทั้งจินตนาการว่าสิ่งนี้จะส่งผลต่อการรวมตัวของสังคมได้อย่างไร จุดประสงค์คือเพื่อแบ่งปันข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยใช้แนวทางเชิงปฏิบัติและเชิงประจักษ์ โดยอิงจากการอ่านและการสนทนากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระหว่างประเทศ และเปรียบเทียบกับภูมิหลังของ ครีเอทีฟ ทัวร์ริซึม เน็ตเวิร์ค ผลการศึกษาพบว่า สสำรวจผลกระทบของวิกฤตโควิด-19 ที่มีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ค่านิยมของมนุษย์และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ และโอกาสใหม่ๆ ในการรวมตัวทางสังคม พร้อมตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดี

6.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ณรงค์ พลริักษ์ และคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง โครงการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวบูรพาทิศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและสำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยบันทึกค่าพิกัดของแหล่งท่องเที่ยวด้วยระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System: GPS) และวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว จากการรวบรวมและสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์พบว่า มีแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 39 แห่ง ตั้งอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา 6 แห่ง ชลบุรี 5 แห่ง ระยอง 7 แห่ง จันทบุรี 5 แห่ง ตราด 7 แห่ง ปราจีนบุรี 4 แห่ง และสระแก้ว 5 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมยังไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ระหว่างเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว และขาดการบริหารจัดการที่ดีจากผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ใน 2 ประเด็นหลักคือ 1) การปรับปรุงกิจกรรมเดิมที่มีอยู่แล้ว และสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ขึ้น และ 2) การวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง เพื่อเป็นดึงดูดและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว

ภัทรอาภรณ์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน และร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน พร้อมทั้งนำเสนอยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบายเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 คน และจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน ผลการวิจัยพบว่าข้อมูลพื้นฐาน ด้านศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน บ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รวมทั้งยังสามารถยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อนได้ โดยมีวิสัยทัศน์ที่ว่าชุมชนต้นแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และอนุรักษ์รักษาประเพณี วัฒนธรรมธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยมีส่วนประกอบ 4 ประเด็นทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การสร้างรูปแบบจากการพัฒนาวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาในเชิงเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าจากรากฐานอัตลักษณ์ของชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2) พัฒนากลยุทธ์การตลาดเพื่อสร้างการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนในด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3) การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่าง

ชุมชน และ เครือข่ายเพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักผ่านการยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยว และ 4) การพัฒนาบุคลากร องค์ความรู้ในชุมชนและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

จักรวาล วงศ์มณี และ รัชพงษ์ วงศาโรจน์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง ในแหล่งจุดหมายปลายทางเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาองค์ประกอบคุณค่าคุณลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามที่นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์คาดหวัง การเก็บขอมูลนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองสร้างสรรค์ระดับโลกของประเทศไทยใน 4 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต เชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร และ สุโขทัย จำนวน 400 ชุด ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า และแบบบังเอิญ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง สามารถจำแนกได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) พื้นที่ และ สิ่งแวดล้อมเชิงสร้างสรรค์ มีสาระสำคัญคือการเป็นสถานที่ที่ทำให้รู้สึกได้ถึงความเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่นั้น 2) การมีส่วนร่วมเชิงสร้างสรรค์ นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังว่าจะได้รับประสบการณ์จากวิถีชีวิตอย่างแท้จริงมีโซการจัดทำขึ้น นักท่องเที่ยวอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแท้จริง 3) ความมีเสน่ห์ ความหายาก และ ความแปลกใหม่เชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความดึงดูดใจทั้งทางด้านรูปลักษณ์ และความรู้สึกความหาได้ยาก รวมทั้งความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใครของสินค้าการบริการ และ กิจกรรมทางการท่องเที่ยว และ 4) คุณค่าพื้นฐานตามหน้าที่เชิงสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการเดินทางไปยังพื้นที่ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางภายในพื้นที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัย และ ความคุ้มค่าของประสบการณ์ที่ได้รับ

7. กรอบแนวคิดในงานวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี จึงนำไปสู่กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนด และแบ่งกรอบการวิจัยได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

7.1 ขั้นตอนการศึกษา ศึกษาสภาพทั่วไปย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จากการลงทุนพื้นที่ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาถึงรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้สูงอายุชาวไทย ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อนำมาสร้างแนวทางการสัมภาษณ์ที่ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยในงานวิจัยในครั้งนี้

7.2 ขั้นตอนการลงพื้นที่เพื่อการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน หน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา และกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย 60 ปีขึ้นไป โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็น

การสัมภาษณ์รายบุคคล มีเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมเป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เน้นการพูดคุยทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความผ่อนคลายไม่ตึงเครียด และตอบคำถามได้อย่างอิสระทำให้ผู้ศึกษาวิจัยสามารถได้คำตอบที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด

7.3 ขั้นตอนการสรุปผล นำผลการสัมภาษณ์ที่ได้มาถอดความสรุปผลเพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบท่องเที่ยวครึ่งวัน ท่องเที่ยวเต็มวัน และท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน รวม 3 เส้นทาง ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป โดยสามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัยได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงกรอบแนวคิดในงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1

- ศึกษาและสำรวจสภาพทั่วไปของย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
- ศึกษาและหาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับสูงอายุของย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

- สร้างรูปแบบทสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้
- ศึกษาและหาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สำหรับสูงอายุนานชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ขั้นตอนที่ 2

- ลงพื้นที่เพื่อการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนและ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย 60 ปีขึ้นไป โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

In Depth Interview

- เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
- เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
- เพื่อนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ขั้นตอนที่ 3

- สังเคราะห์รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

- รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
- นำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป

สรุปแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัยรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำ
เพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางสรุปแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	สิ่งที่ศึกษา	นำมาใช้กับงานวิจัย
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการท่องเที่ยว รวมถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี
แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบ และความสำคัญของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	เพื่อทำความเข้าใจ และการนำมาเป็นแนวทางในการปรับใช้กับชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี
แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบ และความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	เพื่อทำความเข้าใจ และการนำมาเป็นแนวทางในการปรับใช้ในการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กับชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี
แนวคิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และ อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวสูงอายุในประเทศไทย หลังจากการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป	เพื่อนำมาสนับสนุนการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กับชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในปัจจุบันของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ศึกษา รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อนำไปสู่การนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยว โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interviews) รายบุคคล เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม และการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว เป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะการพูดคุยสนทนาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interviews) เน้นการพูดคุยทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความผ่อนคลายไม่ตึงเครียด และ ตอบคำถามได้อย่างอิสระทำให้ผู้ศึกษาวิจัยสามารถได้คำตอบที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กรอบแนวคิดในการศึกษา และ ขั้นตอนการศึกษาวิจัย
2. ขอบเขตพื้นที่ในการศึกษา
3. เครื่องมือในงานวิจัย
4. การเก็บข้อมูล
5. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

1. กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผู้ศึกษาวิจัยเลือกกรอบแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มาใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยศึกษาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทั้งภาครัฐ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ศึกษา รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีที่ผ่านมาว่ามีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างไร มีกิจกรรมใดบ้างที่น่าสนใจ และควรนำจุดใดมาพัฒนาต่อยอด เพื่อให้มีความเหมาะสม และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนรูปแบบแนวทางการตั้งคำถามในบทสัมภาษณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อนำมาออกแบบแบบสัมภาษณ์ในงานวิจัยในครั้งนี้ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ลงพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์พร้อมทั้งสังเกตท่าทางอากัปกริยาของผู้ให้สัมภาษณ์ควบคู่ไปด้วยตามหลักการการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยการตรวจสอบแบบสามเส้า เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีต่อไป

2. ขอบเขตพื้นที่ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ลงไปศึกษาที่ย่านชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยเลือกเฉพาะพื้นที่ ตำบลคลองกระแซง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

1.6 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาวิจัยแบ่งกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลหลักออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ลงสู่ชุมชน รวมไปถึงการพัฒนาส่งเสริมทั้งทรัพยากรในพื้นที่ และ ทรัพยากรบุคคล ในพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง จังหวัดเพชรบุรีมาโดยตลอด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา
2. กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และ คนในชุมชน
3. กลุ่มที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และเคยมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง จังหวัดเพชรบุรี

2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ งานวิจัย และ เอกสารงานวิชาการต่าง ๆ รวมไปถึงสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ แนวคิด และ ทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผู้สูงอายุ และ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง ในการศึกษาจะเลือกใช้เฉพาะส่วนที่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาในงานวิจัยของผู้ศึกษาวิจัย

3. เครื่องมือในงานวิจัย

3.1 เครื่องมือวิจัย เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาข้อสรุป เพื่อสามารถนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป ในการสำรวจ ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาวิจัยใช้เครื่องมือ 2 ประเภท คือ 1) ตัวผู้ศึกษาวิจัย และ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ดังนี้

3.1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key Informant) ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทั้งสิ้น 30 คน โดยพิจารณาจากความอิมตัวของข้อมูล และ ความเพียงพอของข้อมูล (ไพฑูรย์ พัชรอาภา, 2559) โดยผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ลงสู่ชุมชน รวมไปถึงการพัฒนาส่งเสริมทั้งทรัพยากรในพื้นที่ และ ทรัพยากรบุคคล ในพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมาโดยตลอด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และ คนในชุมชน จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และเคยมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 คน

จำนวนของผู้ให้ข้อมูลหลักรวมทั้งสิ้น 30 คน ขนาดของผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยเชิงคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยพิจารณาจากความอิมตัวของข้อมูล และ ความเพียงพอของข้อมูล (ไพฑูรย์ พัชรอาภา, 2559)

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำการศึกษาวิจัย และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อทำการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยมีรายละเอียดสำหรับใช้เก็บข้อมูลในลักษณะการพูดคุยสนทนาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ มีแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวิจัย ผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างแนวคำถามจากการทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

1. ขั้นตอนการสำรวจ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตลอดจนวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. สร้างแบบสัมภาษณ์โดยมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questions) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล งานวิจัยนี้มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยการตรวจสอบแบบสามเส้า คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม พร้อมทั้งการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบรวมด้วย การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าส่วนใหญ่จะใช้กับงานวิจัยเชิงคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, 2562)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจาก 1) ผู้ศึกษาวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมาเทียบความเหมือนความต่างของข้อมูลของแต่ละบุคคล เพื่อนำมาจัดทำเป็นกลุ่มข้อมูลตามลำดับในแต่ละหัวข้อ 2) นำข้อมูลสัมภาษณ์ที่จัดลำดับแล้วมาเปรียบเทียบกับลักษณะ และความเป็นไปได้ของพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อหาข้อสรุปในการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และ 3) นำข้อมูลที่ได้มาถอดความหาข้อสรุปที่ลงตัว และจัดการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แนวคำถามแบบสัมภาษณ์

ก. ประเด็นในการสัมภาษณ์ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี) ตามหลักองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6A's โมเดล (Hicham Rajraji, 2022) เพื่อให้ทราบถึงความพร้อมของพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ความประทับใจในรูปแบบกิจกรรม และรวมถึงการบอกต่อของนักท่องเที่ยวที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

1. Attractions : สถานที่ท่องเที่ยว สวยงาม น่าท่องเที่ยว วัฒนธรรมที่มีความเก่าแก่
2. Amenities : สิ่งอำนวยความสะดวก การเดินทาง การเข้าถึง ทางลาด ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ

3. Available Packages : แพคเกจที่จัดจำหน่าย องค์กรประกอบ ความน่าสนใจ รวมถึงการบริการนำเที่ยว
4. Activities : กิจกรรม มีความน่าสนใจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น การเที่ยวชมเมืองดูสถาปัตยกรรมเก่าแก่ เป็นต้น
5. Ancillary Service : บริการเสริม เช่น ช่องทางการสื่อสาร บริการอินเทอร์เน็ต การบริการทางการแพทย์ เป็นต้น
6. Accessibility : การเข้าถึงได้ ทั้งทางกายภาพ และ ทางดิจิทัล การบริการ ระบบขนส่ง และเส้นทาง

โดยการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักในครั้งนี้จะใช้เป็นคำถามปลายเปิด ลักษณะการพูดคุยสนทนาแบบไม่เป็นทางการ ดังนี้

1. ท่านคิดว่าย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี พื้นที่ชุมชนคลองกระแชง มีความพร้อมสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในด้านใดบ้าง เช่น ด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึง การติดต่อสื่อสาร ความน่าสนใจในการท่องเที่ยว ความดึงดูดของกิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการที่น่าประทับใจ เป็นต้น
 2. ท่านคิดว่าย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง มีกิจกรรมใดที่น่าสนใจ และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ และมีกิจกรรมใดที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
 3. ท่านคิดว่า ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง ควรมีการพัฒนาในด้านใดบ้าง เช่น การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึง การติดต่อสื่อสาร ความน่าสนใจในการท่องเที่ยว ความดึงดูดของกิจกรรมการท่องเที่ยว และ การบริการที่น่าประทับใจ เป็นต้น
 4. ท่านมีแนวทางการประชาสัมพันธ์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีอย่างไรบ้าง และผ่านช่องทางใด เพื่อให้ชุมชนเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ
- ข. ประเด็นในการสัมภาษณ์ (การท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ เคยมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี) เพื่อให้ทราบถึงช่องทางการรับรู้ข่าวสาร จำนวนนักท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง และจำนวนวันเวลาในการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคในการมาท่องเที่ยว ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ดังนี้
1. ท่านรู้จัก ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จากสื่อหรือช่องทางใด
 2. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง กับใครบ้าง และมากี่คน

3. ท่านคิดว่าย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง มีความพร้อมในด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุมากน้อยเพียงใด เช่น ด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึง การติดต่อสื่อสาร ความน่าสนใจในการท่องเที่ยว ความดึงดูดของกิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการที่น่าประทับใจ เป็นต้น
4. ท่านมีความเห็นว่า ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง ควรมีการพัฒนาในด้านใดตามองค์ประกอบการท่องเที่ยว ในด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึง การติดต่อสื่อสาร ความน่าสนใจในการท่องเที่ยว ความดึงดูดของกิจกรรมการท่องเที่ยว และ การบริการที่น่าประทับใจ เพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ
5. ในการมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ส่วนใหญ่มาทำกิจกรรมใด เพราะเหตุใด
6. ท่านใช้เวลาในการท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี กี่ชั่วโมงต่อวัน
7. ท่านตั้งใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง หรือ เพราะเป็นทางผ่านเลยมาแวะเพื่อผ่านไปท่องเที่ยวยังสถานที่อื่น ๆ
8. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง ก็ครั้งต่อปี และท่านประทับใจอะไรบ้าง เช่น ที่พัก กิจกรรมที่ทำ อาหาร เป็นต้น
9. ถ้ามีโอกาสท่านจะแนะนำให้คนอื่น ๆ มาท่องเที่ยวชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแซง หรือไม่
10. ท่านจะกลับมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด

4.2 ลงพื้นที่

ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 30 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และ ขออนุญาตบันทึกเสียง เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลได้อย่างแม่นยำ ได้แก่

- 4.2.1 ผู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ลงสู่ชุมชน รวมไปถึงการพัฒนาส่งเสริมทั้งทรัพยากรในพื้นที่ และทรัพยากรบุคคล ในพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมาโดยตลอด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา รวมทั้งหมด 8 คน
- 4.2.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และ คนในชุมชน เป็นต้น รวมทั้งหมด 10 คน

- 4.2.3 ผู้ที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวได้แก่ นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และเคยมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งหมด 12 คน

สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยพิจารณาในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ ความอึดตัวของข้อมูล และความเพียงพอของข้อมูล (ประไพพิมพ์ สุธีวสินนทร์ และ ประสพชัย พสุนนท์, 2559)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมาเทียบความเหมือนความต่างของข้อมูลของแต่ละบุคคล เพื่อนำมาจัดทำเป็นกลุ่มข้อมูลตามลำดับในแต่ละหัวข้อโดยใช้วิธีวิทยาการวิเคราะห์กรณีศึกษาเฉพาะ (Case Study) เป็นการเลือกศึกษาเฉพาะส่วนตามพื้นที่หรือตามที่ได้กำหนดไว้ สามารถเลือกโดยใช้ร่วมกันกับการศึกษาเชิงประวัติเฉพาะบุคคลเป็นการศึกษาเฉพาะปรากฏการณ์ ณ พื้นที่หรือช่วงเวลา (ปราโมทย์ ต้านประดิษฐ์, 2564)

2. นำข้อมูลสัมภาษณ์ที่จัดลำดับแล้วมาเปรียบเทียบกับลักษณะ และ ความเป็นไปได้ของพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อหาข้อสรุปในการนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

3. นำข้อมูลที่ได้ออกความหาข้อสรุปที่ลงตัว และจัดทำกรนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การตรวจสอบแบบสามเส้าด้วยเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม พร้อมทั้งการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบร่วมด้วย การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า คือ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลส่วนใหญ่จะใช้กับงานวิจัยเชิงคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, 2562)

ดังนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์ และ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตความพร้อมของพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ถูกนำมาวิเคราะห์ประมวลผลโดยเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง เพื่อจัดทำกรนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีจังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้ศึกษาวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) โดยผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ลงสู่ชุมชน รวมไปถึงการพัฒนาส่งเสริมทั้งทรัพยากรในพื้นที่ และ ทรัพยากรบุคคล ในพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มาโดยตลอด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน กลุ่มที่ 2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และคนในชุมชน จำนวน 10 คน และ กลุ่มที่ 3 นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และเคยมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 คน รวมผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน ทั้งนี้ สามารถตอบตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จากการศึกษาสภาพทั่วไปย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า บริเวณพื้นที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่โดยทั่วไปที่คงความเป็นอดีตที่สวยงาม มีศิลปะที่มีความเก่าแก่ อีกทั้งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานจนได้รับการขนานนามว่าอยุธยาที่มีชีวิต ผู้คนในชุมชนมีความเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส ใจกว้าง และที่สำคัญคนในชุมชนมีการสืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเห็นรูปแบบการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิมของคนในสมัยก่อนในพื้นที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การเดินทางใช้เวลาไม่นาน ทำให้นักท่องเที่ยวสูงอายุไม่เหน็ดเหนื่อยกับการเดินทาง จึงทำให้จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความน่าสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า บริเวณพื้นที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แต่ยังมีข้อจำกัด ประกอบด้วย การขาดความพร้อม

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาดขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้รถวีลแชร์ แก้อื้อที่นั่งพัก ป้ายบอกทาง ร้านอาหารมีน้อย ด้านการเข้าถึง เช่น การเดินทาง ความพร้อมของเส้นทาง การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ และ ด้านระบบสาธารณสุข เช่น จำนวนห้องน้ำที่มีให้บริการ ห้องน้ำแบบชักโครก ราวจับในห้องน้ำ ฯลฯ ในส่วนของโบสถ์ และศาลา ขาดความพร้อมในด้านสุขอนามัย ห้องน้ำ และ ความสะอาดในบางจุด เช่น บริเวณวัดมีสุนัข และแมวเป็นจำนวนมาก และขาดที่นั่งพักสำหรับนั่งพักจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1

หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องความพร้อมในด้านของสถานที่ใช้สอย และ เส้นทางสำหรับรถวีลแชร์ ทางลาดที่ไว้ขึ้นลงศาลาต่าง ๆ อาจต้องมีการพัฒนาในส่วนของกิจกรรมที่น่าสนใจให้มากยิ่งขึ้น เช่น บริเวณทำน้ำถ้าเขาได้ไคด์ที่เป็นคนในชุมชน เหมือนอย่างผู้นำชุมชนมาบรรยาย และทำให้สามารถจินตนาการตามว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และนอกจากนั้นความเก่าแก่โดยเฉพาะผนังใหญ่ ตัววัด ตัวโบสถ์ รวมไปถึงบ้านที่เจ้าของฐานต้องลงไปดำน้ำ ในตรงนี้มีเรื่องราวระเอียดในสมัยอดีตมีความน่าสนใจ รวมไปถึงเรื่องราวที่ตรงบ้านมิตร มีเอกลักษณ์ที่สามารถเป็นเรื่องเล่านำไปสู่ว่า มิตร เป็นใคร มากไหน เป็นเรื่องเล่าของมิตร ชัยบัญชา ที่เก็บไว้เป็นพิพิธภัณฑ์ส่วนตัวสามารถที่นำมาต่อยอดเพื่อนำมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนคลองกระแวงได้ ในส่วนของช่องทางการประชาสัมพันธ์ ตัวผู้นำชุมชนเองเขามีเครือข่ายเยอะเพราะเขาเป็นคนเพชรบุรี นอกจากนี้ยังทำไอติมน้ำตาลโตนดขายที่หน้าวัดปลับปลาชัย หรือป้อมน้ำมัน แต่ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์ ต้องเป็นอาจารย์ หรือนักวิชาการที่รู้จักชุมชนอยู่แล้วแล้วเวลาที่ทีมงานเขาว่างจะไปสร้างเครือข่ายกับการท่องเที่ยวของจังหวัด เข้าไปร่วมกับจังหวัดเพื่อที่จะประชาสัมพันธ์ให้คนมารู้จักให้โรงเรียน นักเรียนนักศึกษา เป็นคนที่เขามีเครือข่าย สามารถประชาสัมพันธ์ได้ และรวมไปถึงเขาอาจจะไปทำป้ายบอกทางไว้ในชุมชนก่อน เพราะว่าคนที่จะไปอาจจะมีการบอกต่อ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 สรุปได้ว่า ไม่เหมาะสม และ ไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ ยังขาดในเรื่องความพร้อมในด้านของสถานที่ใช้สอย และ เส้นทางสำหรับรถวีลแชร์ ทางลาด รวมไปถึงยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของสถานที่ยังไม่พร้อมรองรับ ในด้านของกิจกรรมทำบุญศาลากลางบ้านของศาลาคามวาสีได้ หรือ มีการจัดกิจกรรมฉายหนัง วันวานยังหวานอยู่ คนที่ร่วม

สมัยผู้สูงอายุจะร่วมสมัยกับมิตร ชัยบัญชา เพราะเป็นกิจกรรมของผู้สูงอายุเพื่อการพักผ่อนด้วยการดูหนัง ส่วนในเรื่องที่ควรมีการพัฒนาในด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึง การติดต่อสื่อสาร ยังไม่พร้อม เพราะต้องมีการวางแผนใหม่ มันต้องคิดใหม่ ทำใหม่ นักท่องเที่ยวจะมาจกไหน สิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยวไม่มีเลย สิ่งอำนวยความสะดวกคืออะไร คือเส้นทางที่เข้าถึงได้ง่ายมันอยู่ตรงไหนมันเริ่มต้นตรงไหน ส่วนในเรื่องของการประชาสัมพันธ์การบอกต่อคือสิ่งที่ดีที่สุด และการบอกต่อโดยคนในพื้นที่เป็นความน่าเชื่อถือ คือทุกคนพูดแบบเดียวกันหมดเลยในพื้นที่ และคนในพื้นที่ชวนคนอื่นมาเอง โดยผ่านสื่อโซเชียล เช่น เฟซบุ๊ก ยูทูบ เป็นต้น แต่สำหรับเราการประชาสัมพันธ์ที่ประสบความสำเร็จคือการให้คนในพื้นที่ได้บอกต่อ ส่วนการบอกต่อจะใช้วิธีผ่านทางเฟซบุ๊ก ในการบอกต่อบางคนเขาอาจจะใช้โทรศัพท์ในการบอกต่อ บางคนเขาอาจจะใช้ไลน์ ในการบอกต่อ แต่จริงๆ แล้วใช้คนในพื้นที่บอกต่อไม่ว่าจะช่องทางใด

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในส่วนของกิจกรรมการท่องเที่ยวของเมืองเก่า อาทิ เรื่องของหนังใหญ่ของวัดพลับพลาย และมีการตอกหนัง ฉะนั้นในเรื่องของกิจกรรมการตอกหนังของหัวหน้าชุมชนบอกว่าเป็นในเรื่องของการใช้ทักษะของสมอง ป้องกันโรคอัลไซเมอร์ได้ ในเรื่องของกิจกรรมนี้ในเรื่องของทำรำ เป็นเหมือนการออกกำลังกายของผู้สูงอายุได้ ในเรื่องของการอาหารทางชุมชนเมืองเก่าเขาได้ทำการศึกษาในเรื่องของสมุนไพร ในด้านของเส้นทางอาจจะไม่ชัดเจนแต่ในด้านของกิจกรรมสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ ในเรื่องของการเข้าถึงอาจจะต้องมีการจัดการเบื้องต้น ควรมีการพัฒนาในด้านการจัดเป็นลำดับความสำคัญโดยให้เห็นเป็นทางแก้ปัญหา ที่จะไปได้ง่ายโดยไม่ต้องไปค้นหาว่าอยู่จุดไหนรวมทั้งกรณีที่มีการปรับภูมิทัศน์ ป้ายในการสื่อสารข้อมูล ในการโฆษณาติดต่อสื่อสารเป็นในเรื่องของไอทีมีช่องทาง เฟซบุ๊ก มีช่องทางการติดต่อทางโทรศัพท์ และเพจเฟซบุ๊ก มีการกระตุ้นให้เกิดการใช้สัญลักษณ์ แอชแท็กชุมชนเมืองเก่าเพชรบุรี ใช้เป็นเครื่องมือหรือนักท่องเที่ยวที่มาประชาสัมพันธ์ใน ติ๊กต็อก ให้ใช้การใช้ แอชแท็กเป็นตัวเชื่อมโยงว่าชุมชนมีอะไรดีอันนั้นอาจเป็นช่องทางหนึ่งในการบอกแบบปากต่อปาก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ เพราะจากว่าชุมชนที่นั่นส่วนใหญ่เป็นเชิงชนผู้สูงอายุอยู่แล้วคนในชุมชน คือเป็นผู้สูงอายุและกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวจะอยู่ในกลุ่มวัยกลางคนจนถึงกระทั่งสูงอายุ สำหรับในเรื่องของกิจกรรมที่นี้มีกิจกรรมอยู่แล้วกิจกรรมหลักหลักของเขาจะเป็นการพาทัวร์การชมในแต่ละจุดซึ่งเส้นทางของเขามันมีเส้นทางที่กำหนดอยู่เวลานักท่องเที่ยวที่เข้ามาจะได้ท่องเที่ยวตามเส้นทางแล้วแต่เราจะเลือกประมาณไหน อาทิ มีเวลาอยู่ที่นี้ประมาณ 2 – 3 ชั่วโมงจะสามารถแจ้งเขาได้ แต่อย่างไรก็ตามจุดเริ่มต้นจะอยู่ที่พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่จะรองรับผู้สูงอายุได้ แต่จะเป็นในลักษณะของกิจกรรมการตอกหนัง กิจกรรมการตอกหนังให้นักท่องเที่ยวเขาเลือกเป็นออพชันนอลทัวร์นั่นคือ การ

จ่ายเสริมว่าเป็นรายบุคคล สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ทั้งในเรื่องของเส้นทางการท่องเที่ยวที่เป็นลักษณะของเส้นทางระยะสั้นการไปชมบ้านมิตร ชัยบัญชา การไปชมอนุสาวรีย์ของสุนทรภู่การชมพิพิธภัณฑ์หนังใหญ่ แล้วไปเดินชมที่ตลาด และการเดินชมกิจกรรมของสตรีทอาร์ต อาทิ การเพ้นท์ภาพแมว มีทั้งจากแมวที่มีชีวิตที่มันเดินอยู่แถวแถวนั้นนำเอามาวาด เป็นไปในลักษณะกิจกรรมการตามหาแมว แต่ทั้งหมดนี้จะต้องมีการติดต่อเข้าไปก่อนล่วงหน้า ไม่อย่างนั้นกิจกรรมอาจจะได้ไม่ครบ ในเรื่องที่ควรพัฒนาควรพัฒนาในด้านของสุขอนามัยตรงนั้นยังรองรับได้ไม่ดีเท่าที่ควร รวมถึงในเรื่องของความสะอาดของพื้นที่ด้วยเนื่องจากมีสุนัขเป็นจำนวนมากจะมีการขับถ่ายตลอดจน หอน้ำ ที่ไม่เพียงพอ ในด้านของการโฆษณาช่องทางที่ผู้สูงอายุใช้มากที่สุด คือ ไลน์ ที่นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่นิยมใช้งานมากกว่าเฟซบุ๊ก เนื่องจากสมัครไม่เป็นและบางคนไม่มีเฟซบุ๊ก ควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์อย่างของแผ่นพับ และ บิลบอร์ด

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 สรุปได้ว่า ชุมชนมีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุเพราะว่าคลองกระแชง สำหรับผู้ให้ข้อมูลเคยเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเคยพานักท่องเที่ยวไปร่วมกิจกรรมจริงๆแล้วได้ทุกเพศทุกวัย และของนักศึกษาคือต้องให้ความสำคัญไปที่นักท่องเที่ยวสูงอายุสำหรับผู้สูงอายุสามารถทำได้ทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการตอกหนังใหญ่ ผู้สูงอายุสามารถทำได้ แล้วกลุ่มคนเหล่านี้สามารถที่จะสื่อสารเรื่องราววัฒนธรรมของเพชรบุรีได้ การพาผู้สูงอายุไปเข้าวัดโดยเฉพาะในปัจจุบันด้วยเรื่องของภาวะเศรษฐกิจหรือสังคมหรือการเมืองมันมีผลกระทบต่อจิตใจ ดังนั้นนักท่องเที่ยวตอนนี้เข้าต้องการอะไรที่ทำให้รู้สึกสบายใจและ ผู้สูงอายุได้รับผลกระทบไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเมืองเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบันจึงยอมที่จะไปไหว้พระเป็นทุนเดิม อีกทั้งด้านศิลปวัฒนธรรมโบราณสถาน คือ วัด และสามารถเชื่อมต่อไปยังชุมชนอื่น ๆ ที่มีการจัดการเชื่อมโยงได้หลายชุมชนเป็นเครือข่าย สิ่งที่จะรองรับผู้สูงอายุได้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของการพัฒนา คือ การจราจรสมมุติว่าถ้ามาในยามเช้าหรือยามเย็นค่อนข้างแออัดบางที่รถบัสสองชั้นมาส่งผู้สูงอายุ จังหวะที่จะต้องรีบลงรีบขึ้นกลัวรถติดหากเกิดรีบลงแล้วพลาดตกลงมาอาจได้รับบาดเจ็บ ส่วนระบบการคมนาคมขนส่งเป็นไปไม่ได้ใหม่หากเข้าในชุมชนให้รถบัสไปจอดที่หน้าพระบรมราชานุสรณ์ราชกาลที่ 4 ก่อนแล้วใช้รถรางเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชนระหว่างทางผ่านสถานที่สำคัญต่าง ๆ คือรถบัสกับรถรางจะมีความแตกต่างกัน รถรางสามารถมองเห็นได้หลายมุมมอง สามารถที่จะเล่าเรื่องราวของชุมชนนั้นได้ แต่กลับกันบางขณะเดินทางอาจมาแค่รถตู้การใช้รถรางอาจเปลี่ยนเป็นรถเล็ก (รถสองแถว) จะเข้าถึงได้อย่างง่ายบางที่ผู้สูงอายุการที่มีการเดินเท้าจะได้รับความเหนื่อยเมื่อยล้า หรือบางที่อาจจะไม่อยากจะท่องเที่ยวครบ 10 จุดแต่เขาอยากจะท่องเที่ยวแค่ 3 จุด หากให้เดินเอง

ผู้สูงอายุบางคนมีโรคประจำตัวด้วย แล้วทำให้กลุ่มประกอบการรถเล็งเกิดรายได้ ในด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล หรือว่าสื่อส่วนตัว เช่น เฟซบุ๊ก และ ไลน์ รวมไปถึงการพูดคุยต่อแบบปากต่อปากระหว่างนักท่องเที่ยวเอง

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุแต่ต้องมีการเตรียมความพร้อมทางด้านพื้นที่ และการรองรับรวมถึงการพัฒนาคนในชุมชนก่อน เมืองเพชรมีความพร้อมมากในด้านของสถานที่และภูมิประเทศ รวมไปถึงกิจกรรมมาก ไม่ว่าจะเป็นการไหว้พระ ทำบุญ กิจกรรมทางประวัติศาสตร์ อีกทั้งยังรองรับในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอีกด้วย เพียงแต่ว่าต้องมีการพัฒนาในการรองรับของเมืองในระดับของกายภาพ แต่เหนือสิ่งอื่นใดต้องพัฒนาคนก่อน คือ คนที่นี่ต้องมีการกำหนดรูปแบบความคิดก่อน ต้องปรับทัศนคติให้เตรียมรองรับ และ คิดว่าตัวเองจะต้อนรับคนกลุ่มนี้ ชาวชน ชาวเมือง ต้องพูดกันทั้งเมือง ว่าต่อไปนี้เวลาเห็นนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ต้องปฏิบัติตัวอย่างไร โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่เข้าอาจจะมีการเคลื่อนไหวร่างกายไม่ค่อยสะดวก มีลักษณะทางกายภาพที่มากู้กัน เช่น ทางที่จะให้เขาเดินได้สะดวก การปรับปรุงทางเท้า การปรับปรุงห้องน้ำ ส่วนในด้านการโฆษณาแน่นอนว่าต้องเป็นการบอกต่อกันแบบปากต่อปาก รวมถึงผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ส่วนตัว เช่น เฟซบุ๊ก เป็นต้น

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ แต่ยังขาดความพร้อมในด้านของสถานที่ใช้สอย และ เส้นทางสำหรับรถวีลแชร์ เป็นต้น รวมไปถึงความปลอดภัยบนท้องถนน กิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับผู้สูงอายุ สวดมนต์นั่งสมาธิ พับดอกไม้ ทางชุมชนมีกิจกรรมงานประดิษฐ์ อาทิ ทำอาหาร ทำให้ผู้สูงอายุได้ใช้สมองได้ได้คุยกันได้ นำเรื่องโน้นเรื่องนี้มาถกเถียงกันนำเรื่องโน้นเรื่องนี้มาเล่าสู่กันฟังมันเป็นเรื่องของการลดภาวะการเกิดอัลไซเมอร์ในผู้สูงอายุ ดังนั้นเป็นเรื่องของเชิงสุขภาพได้ แต่ว่าจริง ๆ แล้วสำหรับผู้สูงอายุกิจกรรมที่เหมาะสมจริง ๆ เป็นกิจกรรมที่ไม่ใช้กำลัง ไม่ต้องใช้สายตาไม่ต้องคิดมาก ในส่วนของการพัฒนาจริง ๆ แล้วสิ่งอำนวยความสะดวกต้องได้รับการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องที่ของทางม้าลาย พุดบาททางเดิน ป้ายสื่อความหมาย ในส่วนของแนวทางการพัฒนาอีกเรื่อง คือเท่าที่เดินเข้าไปในชุมชนยังไม่เห็นกิจกรรมที่ทำให้มันดูโดดเด่นที่มันเหมาะกับผู้สูงอายุเลย เพราะถ้าพูดถึงชุมชนบริเวณนี้จะมีเรื่องของการฝึกหัดเยาวชนแสดงในเรื่องของหนังใหญ่ผู้สูงอายุน่าจะไม่ไหว แต่อาจจะมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่ เช่น ทำปูนปั้นได้หรือทำหนังใหญ่ตัวเล็ก ๆ แล้วนำออกมาขายเป็นที่ระลึกผู้สูงอายุมีรายได้ดังนั้นกิจกรรมที่ผู้สูงอายุมาทำ จะออกแบบมาง่าย เช่น หักดอกหนังให้เป็นลายดอกไม้การทำเป็นพวงกุญแจห้อยเอากลับไปเป็นความภาคภูมิใจ คือ ไม่ได้ออกแรงมากแล้วได้ใช้ความคิด ส่วนในการ

ประชาสัมพันธ์ต้องใช้ระบบบอกต่อ คือ ต้องบอกว่าผู้สูงอายุโดยมากไม่ถนัดเรื่องโซเชียลมีเดีย จะต้องบอกต่อกันน่าจะเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้สูงอายุทุกวันนี้ยังคงรับชมโทรทัศน์ สื่อประชาสัมพันธ์ อาจจะเป็นไปได้ยากในส่วนของช่องทางที่เป็นออนไลน์อาจจะเป็นส่งจดหมายไปตามชุมชนสมาคมทั่ว ๆ ไป ผู้สูงอายุเท่าที่เห็นชอบดูตามข้างหลังรถสิบล้อ รถเล็ง รถเมล์ และ การประชาสัมพันธ์จริง ๆ แล้วต้องผ่านพวกช่องทางที่เป็นชมรมผู้สูงอายุในชุมชน หนังสือพิมพ์ และช่องทางไลน์ สำหรับผู้สูงอายุจะสังเกตได้ว่าผู้สูงอายุจะชอบส่งสวัสดีวันจันทร์ ในอนาคตอาจจะเพิ่มไลน์แอดในส่วนของผู้สูงอายุเราจะมีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) อยู่ประจำจังหวัด และพื้นที่ต่าง ๆ ถ้าประชาสัมพันธ์ต้องใช้ศูนย์ที่กล่าวมานี้เป็นตัวช่วยในการประชาสัมพันธ์ที่อยู่อื่นได้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 สรุปได้ว่าเห็นว่าไม่เหมาะสม และ ไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ ยังไม่พร้อมเรื่องกิจกรรมและสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ในด้านของกิจกรรมสามารถดึงดูดผู้สูงอายุได้แต่ต้องบอกก่อนว่าผู้สูงอายุปัจจุบันนี้สิ่งที่ผู้สูงอายุตามหา คือความหลังภาพความทรงจำในวัยเยาว์หรือความทรงจำเมื่อครั้งวัยรุ่น ฉะนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรจัดเพื่อให้เกิดการดึงดูดคนเข้ามาในพื้นที่ตัวที่เองคิดว่าน่าจะเป็นกิจกรรมที่คิดว่าทำให้ย้อนถึงเรื่องเดิม ๆ เรื่องเก่าไม่ว่าจะเป็นขนมโก๋เมืองเพชร เพราะหลายหลายคนไม่ได้เห็นขนมโก๋นานแล้วถึงมันจะเป็นสีผสมอาหาร แต่มันยังเป็นความทรงจำวัยเยาว์อย่างหนึ่งที่คนที่มีอายุตั้งแต่ 40 - 50 ปีขึ้นไป ทุกคนต้องเคยผ่านขนมโก๋กันมาแล้ว แต่ว่าพวกกิจกรรมที่สร้างสรรค์จะดึงมาใช้เป็นกิจกรรมที่ดึงเอาเรื่องราวเก่า ๆ ของชาวบ้านเรื่องราวเก่า ๆ ในอดีตเอามาสร้างขึ้นใหม่เอาไว้เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นใหม่ ควรพัฒนาในทุกภาคส่วน ทั้งในส่วนของกาโฆษณาต้องเป็นสื่อเก่า ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ถึงแม้ปัจจุบันนี้วิทยุอาจจะมียุทธยาน้อยลงไปเยอะ แต่ทุกวันนี้สื่อโทรทัศน์ยังคงเป็นสื่อที่เข้าถึงผู้สูงอายุได้มากกว่าอินเทอร์เน็ต โดยส่วนมากแล้วผู้สูงอายุจะเล่นไลน์ หรือ เฟซบุ๊ก แต่เป็นส่วนน้อย เพราะงานผู้สูงอายุยังนิยมรับชมโทรทัศน์อยู่บ้านทั้งวัน เราจะโฆษณาเกี่ยวกับชุมชนให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นผู้สูงอายุอาจจะต้องเลือกวิทยุโทรทัศน์ให้มากขึ้นโดยเลือกศึกษาจากเรตติ้งของรายการทีวีในแต่ละช่องว่า ผู้สูงอายุดูรายการไหนเยอะ อาทิ รายการเพลงเอกช่องเวิร์คพอยท์ ผู้สูงอายุดูเยอะเพราะว่าร้องเพลงถ้าหากประชาสัมพันธ์ผ่านคิรินทร์รับรองว่าผู้สูงอายุเห็นแน่นอนอะไรประมาณนี้พวกแม่ยกผู้สูงอายุ เช่น รายการแม่คึดหมัดหนี้ เป็นต้น ใบปลิวแผ่นพับที่จะต้องเป็นของฝากได้ตามโรงแรม หรือร้านอาหาร

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และคนในชุมชน จำนวน 10 คน

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 สรุปได้ว่าสถานที่แห่งนี้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุเนื่องจากสถานที่ชุมชนคลองกระแชงมีความปลอดภัยสูง ระยะเวลาเดินทางไม่ไกลมาก มีที่นั่งพักตามจุด มีร้านอาหาร ร้านขายน้ำอยู่ระหว่างทาง กิจกรรมที่เป็นที่นิยมของผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมการเดินออกกำลังกายเดินชมความสวยงามความเก่าแก่ของวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น และหาของอร่อยทาน สิ่งที่ควรพัฒนาต้องเริ่มพัฒนาไปพร้อม ๆ กันมีอะไรใหม่ ๆ ทางชุมชนพร้อมต้อนรับ อยากให้มีต้นไม้เพิ่มขึ้น และ ในด้านความสะดวกสบายอยากให้ทุกบ้าน และ นักท่องเที่ยวช่วยกันลดการทิ้งขยะที่หน้าบ้าน นักท่องเที่ยวนำมาต้องช่วยกันนำกลับไป ในส่วนของช่องทางการแนะนำจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านทางหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสื่อโซเชียล

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 สรุปได้ว่าสถานที่แห่งนี้ยังไม่ค่อยเหมาะกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมากนัก เพราะ ไม่มีอะไรรองรับเลย อาทิ ด้านการเดินทางเข้าชมตามฐานยังเป็นเรื่องยาก เนื่องจากความสูงของบันได การติดต่อเข้าชมสถานที่บางสถานที่เป็นเรื่องยาก กิจกรรมส่วนใหญ่ที่เป็นที่นิยมคือ กิจกรรมการไหว้พระทำบุญ สิ่งที่ควรพัฒนาในด้านการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ติดที่ผู้นำชุมชน ค่าใช้จ่าย ในส่วนของช่องทางการแนะนำจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านทางออกสื่อผ่านศิลปินท้องถิ่นสมบัติแม่น้ำเพชร

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 สรุปได้ว่าสถานที่แห่งนี้มีความพร้อมในด้านสถานที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีจอดรถที่ใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กิจกรรมยังไม่เด่นชัด มีการสอบถามความเป็นมา หรือ แม้แต่การเดินชมประวัติศาสตร์ ชมหนังมิตร ชัยบัญชา ในด้านการพัฒนาควรพัฒนาผู้นำ และพัฒนาในทุกด้าน ในส่วนของช่องทางการแนะนำจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านทางออกสื่อเว็บไซต์ และช่องทางโทรทัศน์

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 สรุปว่าสถานที่แห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนคลองกระแชง เหมาะแก่ผู้สูงอายุแนวทำบุญ เดินชมภาพเก่าเล่าเรื่องที่ศาลากลางบ้าน เช่น สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ลิฟต์ในการขึ้นลงศาลา ในส่วนของช่องทางการแนะนำต้องการให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจ เช่น ด้านวัฒนธรรม เป็นต้น และให้ความสำคัญกับชุมชนคลองกระแชงแห่งนี้ รวมถึงผู้คนที่ได้เข้ามา

เที่ยวชมชุมชนแห่งนี้ช่วยเป็นกระบอกเสียงในการบอกต่อ และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวชมชุมชนแห่งนี้ รวมถึงคนในชุมชนเองอีกด้วย

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 สรุปได้ว่า สถานที่แห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ สำหรับการเดินในช่วงระยะทางสั้นๆ มีที่จอดรถใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยว แต่ที่สำคัญอยู่ที่ความพร้อมของผู้สูงอายุเอง และ ช่วงเวลาด้วย รวมถึงการบริการ กิจกรรมการเดินทาง ระยะสั้น ชมชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนคลองกระแชง เข้าวัดทำบุญ เป็นต้น เรื่องการพัฒนาอาจจะเป็นเรื่องยากต้องเป็นความร่วมมือระหว่างคนใน และคนนอกชุมชนที่จะต้องช่วยกัน ในส่วนของช่องทางการแนะนำทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) คนต่างถิ่นที่เข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน รวมถึงนักท่องเที่ยวที่ชอบถ่ายรูปและลงสื่อโซเชียล

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 สรุปได้ว่าสถานที่แห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นอย่างมาก ทั้งที่พัก และ สถานที่ท่องเที่ยว มีหมวก มีร่ม ให้บริการ แต่อาจมีปัญหาที่การจัดการ เช่น การมาเที่ยวแบบครอบครัว มีความแตกต่างทางด้านค่าใช้จ่ายและการใช้เวลาตามฐานต่างๆ แต่การมาเที่ยวแบบกรุ๊ปทัวร์ มีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า อีกทั้งยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ในด้านกิจกรรม มีสตรีทอาร์ต การเล่าเรื่องย้อนอดีต พุดคุยเรื่องมิตร ชัยบัญชา ชั้นศาลาชมของโบราณ เป็นต้น สิ่งที่ควรพัฒนา ต้องการให้มีการพัฒนาเรื่องเพิ่มจำนวนป้ายบอกทาง รวมถึงป้ายสื่อความหมาย ภาษาต่างๆ เช่น จีน เยอรมัน และอังกฤษ เป็นต้น เพราะผู้สูงอายุบางคนใช้มือถือไม่ค่อยถนัด ในส่วนของช่องทางการแนะนำประชาสัมพันธ์ จะใช้สะพานที่เชื่อมกับตลาดน้ำที่กำลังจะสร้างเสร็จมาเป็นจุดขาย และลานสุนทรภู่ เป็นการใช้วัดอุมาเป็นตัวประชาสัมพันธ์ และเป็นการบอกต่อปากต่อปากอีกด้วย

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 สรุปว่าสถานที่แห่งนี้มีความพร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และ ในตอนนี้ได้มีการจัดกิจกรรมถนนคนเดินถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในการเดินทางออกกำลังกาย เดินชมศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น ถ่ายรูป และ หาของอร่อยรับประทาน ในด้านการพัฒนา อยากให้ภาครัฐให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว 9 วัด ในเพชรบุรี และ จัดกิจกรรมวิถีชุมชน รวมถึงการกล่าวถึงความสำคัญกับประวัติของแม่น้ำเพชรบุรี เป็นต้น ในส่วนของช่องทางการแนะนำจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านทางออกสื่อเว็บไซต์

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 สรุปได้ว่า เห็นว่าเหมาะสม และ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้แต่ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุอยู่ เช่น ทางลาดพื้นที่จะต้องอยู่บนที่สูงอยู่บนอาคารอยู่บนวิหารซึ่งชุมชนเองยังไม่มีทางลาดขั้นหรือทางสำหรับนั่งรถวีลแชร์ ฉะนั้นคนที่ขึ้นไป

บนวิหารเพื่อชมผนังใหญ่ที่ติดอยู่บนผนังที่เข้าไปชมไม่ได้ และบนศาลาการเปรียญค่อนข้างยากที่จะขึ้นไปชม ห่องน้ำไม่มีความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ ในกรณีที่ผู้สูงอายุที่เดินไม่สะดวก และผู้สูงอายุที่มีรถวีลแชร์ ในด้านกิจกรรม ความสวยงามมีความน่าสนใจอยู่แล้ว ประเด็นเรื่องของการอำนวยความสะดวกยังไม่ค่อยเพียงพอ มีการนำเอาทัวร์ริสซึม ฟอร์ ออล (Tourism for All) คือ การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล เข้ามาการจัดการเรื่องของพื้นที่มีการจัดการเรื่องอำนวยความสะดวก วัดพลับพลาชัยมีกิจกรรมที่เด่น คือ ผนังใหญ่ มีกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมงานประดิษฐ์ การต่อตัวหนังสือ และกิจกรรมเรียนรู้เรื่องของการแสดงการเชิดหนังใหญ่เอาเด็ก และเยาวชน มาฝึกซ้อมมาสืบสานเรื่องหนังใหญ่ แล้วเรียนรู้เรื่องประวัติชุมชน และจุดเด่นของหนังใหญ่ในเรื่องของการพัฒนาให้ย้อนกลับไปพูดถึงเรื่องที่หนึ่งในเรื่องของการร่วมในพื้นที่สั่งอำนวยความสะดวกในการที่จะรองรับของนักท่องเที่ยวสูงอายุไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทางเดินเรื่องของทางลาดชันในการที่จะต้องอำนวยความสะดวกกรวีลแชร์เรื่องของห่องน้ำ เป็นต้น ด้านการประชาสัมพันธ์มีออกสื่อเยอะ มีเพจชื่อ หลงเมืองเพชร แต่มันไปอยู่ในช่วงอายุคนหนุ่มสาววัยทำงานซึ่งไม่ใช่กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุสำหรับการประชาสัมพันธ์ในส่วนของผู้สูงอายุยังไม่ค่อยมีส่วนใหญ่จะเห็นสื่อที่เป็นสื่ออยู่ทูปบล็อกเกอร์มารีวิวกันเยอะ ผู้สูงอายุมีข้อจำกัดในการสื่อสารเรื่องของออนไลน์นอกจากบางที่สื่อบางอย่างอาจจะเกิดการสื่อสารรับรู้มากกว่า เช่น สารคดีท่องเที่ยว และ รายการชื่นใจไทยแลนด์ของอมรินทร์ทีวี เป็นต้น

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 สรุปได้เห็นว่า สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ประมาณร้อยละ 60-70 เท่านั้น ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุอยู่ เช่น ทางลาด ทางขึ้นลงศาลา เป็นต้น แต่ถ้าโดยรวมแล้วสามารถที่จะเดินดูชั้นล่าง เดินเที่ยวได้ตลอด เพราะตัวชุมชนนอกจากตัวพื้นที่วัดที่เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องพิพิธภัณฑน์หนังใหญ่จะมีพื้นที่ชุมชนที่ทำเป็นแหล่งเรียนรู้ไว้สามารถที่จะเข้าได้ ในตัวตลาดสามารถเข้าได้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้อยู่ กิจกรรมที่น่าดึงดูด ได้แก่ การเข้าชมพิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมตอกกระดาษลายหนังใหญ่ที่เรียกว่า ครีเอทีฟทัวร์ริสซึม (Creative Tourism) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หลังจากที่ได้องค์ความรู้แล้วได้ลงมือทำทำให้ได้มีประสบการณ์ในการทำงาน เพิ่มเติมกิจกรรมการต่อหนังนอกจากได้องค์ความรู้แล้ว ยังได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดนักท่องเที่ยวได้ในเรื่องของสุขภาพด้วย คือ ได้ฝึกความอดทน และสมาธิด้วยผ่านตัวกิจกรรมตัวนี้สองเมื่อฝึกต่อเสร็จแล้วได้ชิ้นงานนั้นก็กลับไปด้วยเป็นผลงานชิ้นเดียวเองหลังจากที่ตอกกระดาษลายหนังใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวจะต้องทดลองลงมือขีด เพราะการเชิดหนังจะได้ในเรื่องของสุขภาพในด้านการออก

กำลังกาย เช่น เวล่านักท่องเที่ยวถือไม้ค้ำ ได้ยึดแขนได้ยกขยับเขยื้อน รวมทั้งวิธีการขีดต๋องย่อเขา การทรงตัวมีการยกขา แล้วนับตามจังหวะเป็นกิจกรรมในเรื่องที่จะให้นักท่องเที่ยวได้ออกกำลังกาย เพราะนอกจากกิจกรรมที่ได้ขีดหนึ่งใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวจะได้สุขภาพที่แข็งแรง การประชาสัมพันธ์ด้วยการโฆษณาในเรื่องของช่องทางทางออนไลน์ ที่จะเป็น เฟซบุ๊ก ปักหมุดไว้ให้ ลูกค้าเช็คคอิน แล้วให้ลูกค้มาตามระบบการหาตำแหน่งทั่วโลก หรือ GPS (Global Positioning System) สื่อในเรื่องประชาสัมพันธ์ ออกรายการโทรทัศน์หลายรายการ เป็นการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ออกไป

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10 สรุปได้ว่า เห็นว่าเหมาะสม สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้แต่ยังขาดในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ใช้รถวีลแชร์ เพราะว่าการขึ้นลงของเรายังไม่พร้อม แต่ถ้าผู้สูงอายุธรรมดาที่ถือไม้เท้าช่วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง ในด้านกิจกรรมที่น่าสนใจจะมีเส้นทางที่ตามฐานพร้อมด้วยมีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือ การที่มาชมพิพิธภัณฑน์หนึ่งใหญ่เล่าเรื่องประวัติหนึ่งใหญ่ให้ฟังเสร็จแล้วไปต่อกระดาศลายหนึ่งใหญ่ และจะได้บริหารกล้ามเนื้อมัดเล็กที่มีมือ ฝึกสมาธิ ฝึกสายตา ยืดเหยียดร่างกายฝึกนุ่งโจงแดงฝึกขีดหนึ่ง แล้วถ่ายรูปไว้ร่วมกันเป็นที่ระลึก เป็นการท่องเที่ยวเพื่อผู้สูงวัยและเพื่อสุขภาพได้ รวมระยะเวลาของกิจกรรมทั้งหมดนี้อยู่ที่ประมาณ 2 ชั่วโมงนิต ๆ ตัวต่อกระดาศหากตอกไม้ชำนาญจะอยู่ที่ประมาณ 45 นาที ถ้าตอกชำนาญจะอยู่ที่ประมาณครึ่งชั่วโมง หรือ 25 นาที อีกทั้งยังมีกิจกรรมปูนปั้น และ ปั้นลูกซุบอีกด้วย

ชุมชนแห่งนี้มีจุดที่ต้องพัฒนา เช่น ห้องน้ำยังไม่พร้อมสำหรับผู้ใช้รถวีลแชร์ การขึ้นไปดูพิพิธภัณฑน์ชั้นบนเดินทางลำบากถ้าเป็นผู้สูงอายุ และเข้าไม่ดี การเดินขึ้นลงทำได้ยาก หากใช้รถยนต์เข้าไปชมอาจทำได้ยากเนื่องจากสถานที่คับแคบ ที่จริงสถานที่ตรงนี้มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาจึงไม่ควรจะมีสิ่งแปลกปลอมที่เป็นความสะดวกเข้าไป ส่วนเรื่องห้องน้ำอยากให้มีปรับปรุง ในด้านการประชาสัมพันธ์ควรมีเพจเฟซบุ๊ก เฟลนเมืองเพชรของชุมชน ถ้าเป็นเฟซบุ๊ก ส่วนตัวผู้ให้ข้อมูลจะมีเพจชื่อ สบายดีเพชรเป็นเหมือนกับเฟซบุ๊กที่ทำงานทุกวัน วันนี้งานจะนำรูปกิจกรรมลงในเพจ แล้วเขียนข้อความเชิญชวน นอกจากนี้พื้นที่ยังได้งบประมาณจากทางวัฒนธรรมเขาให้มาทำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัฒนธรรมบให้ประมาณ 40,000 บาท ทำให้เป็นอีกหนึ่งช่องทางของสื่อออนไลน์ คือ จ้างคนมาทำน่าจะเสร็จภายในสิ้นเดือนนี้ น่าจะเผยแพร่ภาพออกไปได้เยอะขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 3

นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และเคยมาเที่ยวที่ยานชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 คน

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 สรุปได้ว่า รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ผ่านทางกลุ่มเพจ และช่องทางออนไลน์ เดินทางมาเป็นครอบครัว ในด้านความพร้อมสถานที่แห่งนี้ร้านอาหารหลากหลายให้เลือกซื้อหาของกินไม่ขาดผู้สูงอายุชอบ ในด้านการพัฒนาอยากให้มีการจัดกลุ่มคนเข้ามาดูแล และให้ความรู้ในการท่องเที่ยว ส่วนของกิจกรรม เดินทางมาเข้าวัดทำบุญ หาซื้อของกินของฝาก เดินทางมาท่องเที่ยวในสถานที่แห่งนี้ไม่ถึงวันและจะเดินทางไปท่องเที่ยวที่ทะเลต่อ อยากบอกต่อให้เพื่อน ๆ และ คนรู้จักมาท่องเที่ยว และ จะกลับมาเที่ยวอีก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 สรุปได้ว่า รู้จักผ่านการเดินทางผ่าน มาท่องเที่ยวแบบครอบครัว 4 คน พื้นที่แห่งนี้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว หากไม่แออัดมากไปกว่านี้ สิ่งที่ยอยากให้พัฒนา คือ ตัวสินค้า อยากให้มีความหลากหลาย ในการมาท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และจะแนะนำให้มาเที่ยวอีก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 สรุปได้ว่า รู้จักสถานที่นี้และตั้งใจมาท่องเที่ยวจากการฟังเพื่อนเล่าให้ฟัง มาเที่ยวครั้งนี้นำกับกลุ่มเพื่อน 5 คน คิดว่าสถานที่แห่งนี้มีความพร้อม เดินสะดวก มีที่นั่งพัก ในด้านการพัฒนาไม่มีส่วนใดแนะนำ คิดว่าดีอยู่แล้ว ในส่วนของกิจกรรมชอบทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางชมความเก่าแก่ของชุมชน และการได้ชมวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยใช้เวลาในการมาเดินเที่ยว 2 ชั่วโมง เมื่อกลับไปจะแนะนำต่อ และกลับมาเที่ยวอีก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 สรุปได้ว่า ตั้งใจมาจากคำเชิญชวนของลูกชายรู้จักผ่านทางสื่อโซเชียล มาเที่ยวกับครอบครัว 5 คน คิดว่าสถานที่แห่งนี้มีความน่าเดิน น่าเที่ยว นักท่องเที่ยวสูงอายุที่เดินได้มีความเหมาะสม เมื่อกลับไปแล้วจะเชิญชวนบอกต่อ และจะกลับมาเที่ยวอีก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 สรุปได้ว่า รู้จักสถานที่แห่งนี้จากการบอกเล่ามากัน 2 คน คิดว่าสถานที่แห่งนี้มีความเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ มีของกินอร่อยราคาไม่แพง เดินแล้วรู้สึกสบาย กลับไปคิดว่าการเชิญชวนจะมาจากสื่อโซเชียล

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 สรุปได้ว่า เพชรบุรีเป็นเมืองที่มีเสน่ห์ การเดินทางเข้าถึงง่าย ชมความงามของวิถีชีวิตชาวบ้าน ความเป็นมาที่มีความน่าสนใจมีความเก่าแก่ผู้สูงอายุชื่นชอบ เจาะจงที่จะเดินทางมา และ กลับไปแล้วจะบอกต่อ อยากแนะนำให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 สรุปได้ว่า ได้รู้จักสถานที่แห่งนี้จากเว็บไซต์กูเกิล (Google) และ เทศกาลเมืองเพชรบุรี วันนี้เดินทางมากับสามี คิดว่าสถานที่แห่งนี้มีความพร้อมสะดวก มีห้องน้ำ ทางเดินไม่ได้สูงมาก แต่ถ้าใช้รถวีลแชร์อาจจะมีปัญหาบ้างเล็กน้อย ทางเดินห้องน้ำกว้างขวาง สะอาด การเข้าถึงสะดวก ในด้านการพัฒนามีความเห็นว่าเป็นที่เรียบร้อยแล้วคนในชุมชนมีการให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี เคยมาในวันที่ไม่ใช่วันเทศกาลค่อนข้างเงียบ หากมีจัดกิจกรรมทุกเสาร์อาทิตย์ได้จะช่วยสร้างบรรยากาศ ด้านการโฆษณาให้ทางจังหวัดควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น การที่กลุ่มวัยรุ่นมาร่วมอนุรักษ์อาจเป็นสิ่งที่ไม่คุ้นเคยการเดินทางมาด้วยวัตถุประสงค์มาเที่ยวใช้เวลาเป็นวัน เดินเที่ยวชุมชนริมน้ำด้วย รับประทานอาหาร ดูผลงานศิลปะ และชมการจุดพุดด้วย นับว่าเป็นการเดินทางมาเที่ยว 2 ถึง 3 ครั้งแล้ว และได้มีการเชิญชวนเพื่อนให้มาท่องเที่ยวผ่านทางไลน์ ด้วย

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 สรุปได้ว่า รู้จักสถานที่แห่งนี้จากการจัดทัวร์จากการรถไฟผ่านสื่อออนไลน์ อย่าง เฟซบุ๊ก เดินทางครั้งนี้มากับกรุ๊ปทัวร์ จำนวน 200 ท่าน โดยชุมชนแห่งนี้ในด้านการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ มีความพร้อม สะดวกสบายในการเข้าถึง และมีการต้อนรับที่ดี ในด้านการพัฒนา คือ ร้านก๋วยเตี๋ยวรอนานมากแม้ว่าจะไม่มีคน อีกทั้งผู้ประกอบการยังแสดงออกด้วยสีหน้าไม่เป็นมิตร กิจกรรมเป็นกิจกรรมเดินชมตลาด และได้ชมหนังใหญ่ มีความแปลกตาดี โดยใช้เวลากับการท่องเที่ยวชุมชนแห่งนี้ประมาณ 2 ชั่วโมง มีโอกาสกลับไปแล้วบอกต่อ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 สรุปได้ว่า รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้จากหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ การเดินทางท่องเที่ยวมากับครอบครัวของลูกชาย สถานที่แห่งนี้มีความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุ ส่วนด้านการพัฒนาอยากให้มีร้านอาหารให้มีความหลากหลาย เนื่องจากผู้สูงอายุไม่สามารถรับประทานอาหารบางประเภทได้ กิจกรรมเน้นการเที่ยววัด เป็นกิจกรรมของผู้สูงอายุเป็นการมาท่องเที่ยวด้วยความเต็มใจที่จะมาเที่ยวและจะกลับไปบอกต่อ และเชิญชวนเพื่อนมาเที่ยวที่นี่

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10 สรุปได้ว่า รับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวนี้จากทริปการท่องเที่ยวของกรมการรถไฟคิฮะ ผ่านทางเพจของการรถไฟ โดยเดินทางมากับบุตรหลาน พร้อมกับกรุ๊ปทัวร์ ด้านความพร้อมมีความเหมาะสม แต่การให้ข้อมูลข่าวสารยังมีน้อย การเดินทางสะดวก หากมีกรุ๊ปทัวร์มาลงบ่อย ๆ อาจมาการพัฒนาขึ้นด้านการให้ข้อมูล กิจกรรมส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุจะเป็นการไหว้พระ

ตามวัดทำบุญ พร้อมกับการรับประทานอาหารระหว่างทาง ครึ่งนี้เดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์ท่องเที่ยว และจะกลับมาเที่ยวซ้ำ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11 สรุปได้ว่า ไม่ได้รู้จักชุมชนแห่งนี้มาก่อนมีกรู๊ปทัวร์ของการรถไฟแนะนำ มา เดินทางมากับเพื่อน และกรู๊ปทัวร์ส่วนในตัวชุมชนมีสินค้าท่องเที่ยว มีห้องน้ำมีอาหาร มีการแสดง ส่วนการพัฒนาที่มีกิจกรรมที่น้อยไป โดยส่วนกิจกรรมที่น่าสนใจจะเป็นการเซตหนังใหญ่ รายการอาหารไม่โดดเด่น ควรมีการให้ชุมชนออกแบบกิจกรรมร่วมกับทัวร์ด้วยการออกแบบสินค้าให้ดีกว่านี้ ความน่าสนใจของพื้นที่ ไม่ถึงขั้นบอกต่อว่าต้องมา

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12 สรุปได้ว่า รู้จักผ่านเพจกรมการรถไฟการเดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับ สมาชิกจำนวน 4 คน หลาน ลูกศิษย์ และ ลูกของลูกศิษย์ คิดว่าสถานที่แห่งนี้ดีมากเลยเท่าที่มาตอนนี้ ในเรื่องการพัฒนาควรดูแลเรื่องของคุณภาพของอากาศให้สามารถควบคุมได้ กิจกรรมการชมการเซตหนังใหญ่ ใช้เวลานานพอสมควรกับการเที่ยวชมที่นี่ ตั้งใจมาเที่ยวและจะกลับมาเที่ยวอีกครั้งรวมถึงจะไป บอกต่อและเพื่อเชิญชวนเพื่อนมาท่องเที่ยว การเดินทางท่องเที่ยวประมาณ 3 ครั้งแล้ว แต่ครั้งนี้ได้รับความสะดวกสบายน้อยตรงที่ได้มากับกรู๊ปทัวร์

ตารางสรุปข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1

หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน

ตารางที่ 5 ตารางสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	วันที่สัมภาษณ์	ลักษณะการสัมภาษณ์	ระยะเวลาในการสัมภาษณ์
คนที่ 1	7 มีนาคม 2566	ออนไลน์	30 นาที
คนที่ 2	7 มีนาคม 2566	ออนไลน์	30 นาที
คนที่ 3	8 มีนาคม 2566	ออนไลน์	30 นาที
คนที่ 4	9 มีนาคม 2566	ออนไลน์	30 นาที
คนที่ 5	15 มีนาคม 2566	ออนไลน์	45 นาที
คนที่ 6	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	45 นาที
คนที่ 7	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 8	21 มีนาคม 2566	ออนไลน์	60 นาที

ตาราง สรุปข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และคนในชุมชน จำนวน 10 คน

ตารางที่ 6 ตารางสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	วันที่สัมภาษณ์	ลักษณะการสัมภาษณ์	ระยะเวลาในการสัมภาษณ์
คนที่ 1	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 2	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 3	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 4	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	45 นาที
คนที่ 5	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 6	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	60 นาที
คนที่ 7	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 8	13 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 9	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	60 นาที
คนที่ 10	29 มีนาคม 2566	ออนไลน์	45 นาที

ตารางสรุปข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 3

นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ เคยมาเที่ยวย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 คน ดังนี้

ตารางที่ 7 ตารางสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 3

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	วันที่สัมภาษณ์	ลักษณะการสัมภาษณ์	ระยะเวลาในการสัมภาษณ์
คนที่ 1	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	45 นาที
คนที่ 2	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 3	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 4	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 5	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 6	25 กุมภาพันธ์ 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 7	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 8	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 9	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 10	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	30 นาที
คนที่ 11	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	60 นาที
คนที่ 12	18 มีนาคม 2566	ลงพื้นที่	30 นาที

จากข้อมูลการสรุปบทสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้มีความเหมาะสมที่จะรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ แต่ยังมีข้อจำกัด คือ ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทางลาดขั้นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้รถวีลแชร์ เก้าอี้ที่นั่งพัก ป้ายบอกทาง และ ร้านอาหารมีน้อย สำหรับการเข้าถึงชุมชนส่วนใหญ่เป็นลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น การเดินทาง ความพร้อมของเส้นทาง การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

และข้อจำกัดระบบสาธารณสุข เช่น จำนวนห้องน้ำที่มีให้บริการ ห้องน้ำแบบชักโครก ราวจับในห้อง
สุขา ฯลฯ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากผลการศึกษาผู้ศึกษาวิจัยพบว่าเส้นทางการท่องเที่ยวผู้สูงอายุสามารถ
จัดได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. เส้นทางท่องเที่ยวแบบครึ่งวัน
พิพิธภัณฑน์ห้ใหญ่ - เรียนรู้การตอกลายห้ใหญ่ - เรียนรู้การขีดห้ใหญ่ - แวะ
เดินตลาดชมวิถีชุมชน - เดินทางกลับ
2. เส้นทางท่องเที่ยวแบบเต็มวัน
พิพิธภัณฑน์ห้ใหญ่ - เรียนรู้การตอกลายห้ใหญ่ - เรียนรู้การขีดห้ใหญ่ - แวะ
เดินตลาดรับประทานอาหารกลางวัน - พพิธภัณฑน์ห้ใหญ่ - เรียนรู้เรื่องของปูนปั้นเมือง
เพชร - เดินชมวิถีชุมชน - เดินทางกลับ
3. เส้นทางท่องเที่ยวแบบค้างคืน
พิพิธภัณฑน์ห้ใหญ่ - เรียนรู้การตอกลายห้ใหญ่ - เรียนรู้การขีดห้ใหญ่ - แวะ
เดินตลาดรับประทานอาหารกลางวัน - พพิธภัณฑน์ห้ใหญ่ - เรียนรู้เรื่องของปูนปั้นเมือง
เพชร - เดินทางเข้าที่พัก พักผ่อนตามอัยาศัย - รับประทานอาหารเช้า

ตักบาตร - รับประทานอาหารเช้า - เดินเที่ยวชมกิจกรรมในชุมชน - เดินทางกลับ

วิทยาลัยด

บทที่ 5

สรุปผล และ อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interviews) รายบุคคลแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลหลักออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สู่ชุมชน รวมไปถึงการพัฒนาส่งเสริมทั้งทรัพยากรในพื้นที่ และทรัพยากรบุคคล ในพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมาโดยตลอด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จำนวน 8 คน กลุ่มที่ 2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวในชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และคนในชุมชน เป็นต้น จำนวน 10 คน และ กลุ่มที่ 3 นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ เคยมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 คน รวมผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน ได้ผลสรุปงานวิจัยดังนี้

สรุป

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ผ่านการสัมภาษณ์รายบุคคลพบว่า ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ในบางส่วน โดยตัวชุมชนมีความเก่าแก่ ประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีกิจกรรมที่เป็นไปในแบบการท่องเที่ยวย้อนรอย หวนคืนอดีต มีความเป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งในทุกกิจกรรมยังมีการสอดแทรกเรื่องสุขภาพเข้าไป เช่น การเดินชมตลาด ได้ออกกำลังกาย และยังได้ย้อนวันวานความเก่าแก่ของตลาด อีกทั้งของกินที่หาทานได้ยาก เช่น ข้าวแช่ ขนมโก๋ ขนมไทย เป็นต้น การเดินชมภายในชุมชน ได้ชมสมบัติเก่าแก่ของเมืองเก่าลุ่มแม่น้ำเพชร ได้พูดคุยเรื่องราวของพระเอกตลอดกาลอย่าง มิตร ชัยบัญชา การได้ทำพวงมโหตร และ ที่สำคัญการได้เข้าชมพิพิธภัณฑ์หนังใหญ่ ได้ลองตอกกระดาษลายหนังใหญ่ รวมทั้งยังได้ลองขีดหนังใหญ่ รวมไปถึงการได้สัมผัสและลองปั้นปูนที่มีชื่อเสียงของเมือมเพชรที่มีส่วนผสมสำคัญมาจากน้ำตาลโตนด เป็นต้น ในทุกกิจกรรมที่กล่าวมาเบื้องต้นล้วนสอดแทรกการออกกำลังกาย การฝึกสมอง ฝึกกล้ามเนื้อ ได้เป็นอย่างดี ถือเป็นกิจกรรมสันทนาการที่มีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ เพราะไม่ต้องออกแรงมาก แถมยังสามารถป้องกันโรคอัลไซเมอร์ได้อีกด้วย แต่ในส่วนที่ทางชุมชนคลองกระแชงนั้นยังไม่

มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ คือ ยังขาดความพร้อมในด้านของสถานที่ใช้สอย และเส้นทางสำหรับรถวีลแชร์ สุขอนามัยยังไม่เพียงพอ การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงความปลอดภัยบนท้องถนน แต่อย่างไรก็ดี ผู้ศึกษาวิจัยมองเห็นว่าชุมชนคลองกระแชงมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุอย่างมีขีดจำกัด ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถตอบตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จากการศึกษาสภาพทั่วไปย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า บริเวณพื้นที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่ โดยทั่วไปที่คงความเป็นอดีตที่สวยงาม มีศิลปะที่มีความเก่าแก่ อีกทั้งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานจนได้รับการขนานนามว่าอยุธยาที่มีชีวิต ผู้คนในชุมชนมีความเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส ใจกว้าง และที่สำคัญคนในชุมชนมีการสืบสารวิถีชีวิตวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเห็นรูปแบบการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิมของคนในสมัยก่อนในพื้นที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การเดินทางใช้เวลาไม่นาน ทำให้นักท่องเที่ยวสูงอายุไม่เหนื่อยกับการเดินทาง จึงทำให้จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความน่าสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า บริเวณพื้นที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แต่ยังมีข้อจำกัดประกอบด้วย ด้านขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาดชันสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้รถวีลแชร์ เก้าอี้ที่นั่งพัก ป้ายบอกทาง ร้านอาหารมีน้อย ด้านการเข้าถึง เช่น การเดินทาง ความพร้อมของเส้นทาง การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ และ ด้านระบบสาธารณสุข เช่น จำนวนห้องน้ำที่มีให้บริการ ห้องน้ำแบบชักโครก ราวจับในห้องน้ำ ฯลฯ ในการเข้าเยี่ยมชม โบสถ์ และ ศาลา ขาดความพร้อมในด้านสุขอนามัย ห้องน้ำ และ ความสะอาดในบางจุด เช่น บริเวณวัดมีสุนัขและแมวเป็นจำนวนมาก รวมไปถึงขาดที่นั่งพักสำหรับพักผ่อน จากการศึกษาพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1 เป็นหน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้มีความเหมาะสมที่จะรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ แต่ยังมีข้อจำกัด คือ ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาดชันสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้รถวีลแชร์ เก้าอี้ที่นั่งพัก ป้ายบอกทาง ร้านอาหารมีน้อยเป็น

ต้น รวมทั้งการเข้าถึง เช่น การเดินทาง ความพร้อมของเส้นทาง การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น และ ระบบสาธารณสุข เช่น จำนวนห้องน้ำที่มีให้บริการ ห้องน้ำแบบชักโครก ราวจับในห้องน้ำ ฯลฯ ในการเข้าเยี่ยมชม โบสถ์ และ ศาลา ขาดความพร้อมในด้านสุขอนามัย ห้องน้ำ และ ความสะอาดในบางจุด บริเวณวัดมีสุนัขและแมวจำนวนมาก รวมไปถึงขาดที่นั่งพักสำหรับพักผ่อน แต่โดยรวมสถานที่นี้มีพร้อมทั้งในการรองรับกับการท่องเที่ยวมีกิจกรรม เรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชนที่มีความน่าสนใจ กิจกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แต่ยังมีผู้ให้ข้อมูล คนที่ 2 และ คนที่ 8 ที่เห็นว่า ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้ยังไม่เหมาะสมไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ เนื่องจากยังความยังขาดความพร้อมในด้านของสถานที่ เส้นทางสำหรับรถวีลแชร์ และความชัดเจนของกิจกรรม รวมไปถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยเฉพาะ หากต้องการทำกิจกรรมที่ครบถ้วน เช่น ทำกิจกรรมตกปลา เชิดหนังใหญ่ ปั่นปูน เป็นต้น หรือ แบบค้างคืน มีกิจกรรมการตกบาตร เป็นต้น อาจต้องมีการติดต่อสั่งจองล่วงหน้า และมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมตามจำนวนของกิจกรรมที่สั่งจอง

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2 เป็นผู้นำชุมชน ร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยว และคนในชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้ มีความเหมาะสมที่จะรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ แต่ยังมีข้อจำกัด คือ 1) สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาดชันสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้รถวีลแชร์ เก้าอี้ที่นั่งพัก ป้ายบอกทาง ร้านอาหารมีน้อย 2) การเข้าถึง เช่น การเดินทาง ความพร้อมของเส้นทาง การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ และ 3) ระบบสาธารณสุข เช่น จำนวนห้องน้ำที่มีให้บริการ ห้องน้ำแบบชักโครก ราวจับในห้องน้ำ ฯลฯ ในการเข้าเยี่ยมชม โบสถ์ และ ศาลา ขาดความพร้อมในด้านสุขอนามัย ห้องน้ำ และ ความสะอาดในบางจุด เช่น บริเวณวัดมีสุนัขและแมวจำนวนมาก รวมไปถึงขาดที่นั่งพักสำหรับพักผ่อน โดยส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวสูงอายุที่มาต้องเป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุที่สามารถเดินได้ อีกทั้งผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ยังกล่าวว่า ตัวชุมชนเองต้องมีการจัดการที่ดีในด้านการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ทั้งแบบครอบครัว และ แบบกรุ๊ปทัวร์ แต่โดยภาพรวมของกิจกรรมมีความพร้อมที่จะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมตกหนัง และ เชิดหนังใหญ่ ที่นอกจากนักท่องเที่ยวสูงอายุจะได้พุดคุยแล้ว การตกหนังยังเป็นการฝึกสมองด้านความจำ การฝึกกล้ามเนื้อแล้ว การเชิดหนังใหญ่ยังเป็นการออกกำลังกายอีกด้วย กิจกรรมฉายหนังมิตร ชัยบัญชาร่วมพุดคุย ย้อนรอยย้อนอดีต และการเดินชมตลาดกินข้าวแช่

ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 3 เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมีความเหมาะสมที่จะรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ แต่ยังมีข้อจำกัด คือ ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาดขั้นสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้รถวีลแชร์ เก้าอี้ที่นั่งพัก ป้ายบอกทาง ร้านอาหารมีน้อย การเข้าถึง เช่น การเดินทาง ความพร้อมของเส้นทาง การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว และ ระบบสาธารณสุข เช่น จำนวนห้องน้ำที่มีให้บริการ ห้องน้ำแบบชักโครก รวบรวมในห้องสุขา ฯลฯ อีกทั้งส่วนใหญ่ที่มาจากจะมีกิจกรรม เช่น งานเขาวัง งานการรถไฟ เป็นต้น วันธรรมดาเจียบเหงา ไม่มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 กล่าวว่า อยากให้มีจัดกิจกรรมทุกเสาร์อาทิตย์ โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้จาก 1) ผ่านทางมา มีคน หรือ เพื่อน หรือ ครอบครัว แนะนำมา 2) รู้จักผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก เว็ปเพจ รายการทีวี เป็นต้น โดยการเดินทางจะมาเป็นครอบครัว กลุ่มเพื่อนสูงวัย และเดินทางมากับกรุ๊ปทัวร์ และยังใช้เวลากับการท่องเที่ยวไม่นานนัก ประมาณครึ่งวัน ถึง 1 วัน ขึ้นอยู่กับกิจกรรม และจำนวนคน รายละเอียดของกิจกรรมส่วนใหญ่ได้เข้าร่วม เช่น การขีดหนัง การเดินชมความเป็นเมืองเก่า เดินเข้าตลาด เป็นต้น โดยส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบกับสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ และจะนำไปบอกต่อ แล้วถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวที่ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีอีก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากผลการศึกษาผู้ศึกษาวิจัยขอเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. เส้นทางท่องเที่ยวแบบครึ่งวัน พิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ - เรียนรู้การต่อกลายหนังใหญ่ - เรียนรู้การขีดหนังใหญ่ - แวะเดินตลาดชมวิถีชุมชน - เดินทางกลับ

- เริ่มที่พิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ เรียนรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ และ เดินชมหนังใหญ่ในวัดพลับพลาชัย

หนังใหญ่วัดพลับพลาชัย ถือเป็นหนึ่งในด้านงานศิลป์คู่เมืองเพชรบุรี หนังใหญ่ เป็นตัวหนังขนาดใหญ่ ผู้ขีดแสดงอยู่หน้าจอก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นการแสดงชั้นสูง เพราะได้รวบรวมศิลปะเอาไว้ถึง 5 แขนงด้วยกัน คือ “หัตถศิลป์” - งานศิลปะออกแบบลวดลายและการแกะสลักตัวหนัง “นาฏศิลป์” - ลีลาท่าทางที่ใช้ในการแสดงซึ่งคนขีดหนังกับตัวหนังต้องมีการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กัน

“คีตศิลป์”- ดนตรีปี่พาทย์ที่ใช้ประกอบการแสดง “วาทศิลป์”- คำพากย์ คำกล่าวเจรจา मुखตลกต่าง ๆ และ “วรรณศิลป์”- เนื้อเรื่องที่ใช้ในการแสดง คือ “รามเกียรติ์ การแสดงหนังใหญ่สูญหายไปพร้อมกับกลุ่มสลายของกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในปี พ.ศ. 2412 สมัยรัชกาลที่ 5 หลังหลวงพ่อกง เจ้าอาวาสวัดพลับพลาชัยมรณะภาพลง “หลวงพ่อกุทธิ” ได้มาดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสต่อ นอกจากนี้หลวงพ่อกุทธิยังได้ก่อตั้งคณะหนังใหญ่วัดพลับพลาชัยขึ้น โดยท่านได้กำหนดบทบาทพากย์ मुखตลก และลงมือฝึกซ้อมลูกศิษย์ด้วยตนเอง จนคณะหนังใหญ่วัดพลับพลาชัยมีฝีมือชำของจึงให้ออกแสดงต่อหน้าสาธารณชน หนังใหญ่วัดพลับพลาชัย เป็นหนึ่งในคณะหนังใหญ่ที่โด่งดังมากในยุคนั้น จนถูกคัดสรรให้ไปแสดงต่อหน้าพระพักตร์รัชกาลที่ 5 ที่พระราชวังบ้านปืน ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจไม่รู้ลืมของชาวเพชรบุรีมาจนทุกวันนี้

- เรียนรู้การต่อกลายหนังใหญ่ (สำหรับนักท่องเที่ยวจะเป็นการต่อกลายลงกระดาษแข็งสีดำแทน)

ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ยังได้อนุรักษ์สืบสานงานศิลปะ “การต่อหนังใหญ่” ให้อยู่คู่ชุมชนแห่งนี้ พร้อมทั้งต่อยอดเป็นกิจกรรม “ต่อกลาย สร้างศิลป์” ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวผู้สนใจ รวมถึงมีการสอนเชิดหนังใหญ่เบื้องต้นให้กับนักท่องเที่ยวผู้สนใจอีกด้วย ต่อกลาย สร้างศิลป์ เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือต่อกลายตัวหนังใหญ่ด้วยตัวเอง โดยการใช้ค้อนและตุ้ตุดตอกลงไปบนกระดาษวาดลายตัวหนังใหญ่ที่นำมาประยุกต์เป็นของที่ระลึกที่ทำมาจากฝีมือของตัวนักท่องเที่ยวเอง โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ สามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย มีค่าใช้จ่าย ท่านละ 50 บาท

- เรียนรู้การเชิดหนังใหญ่ การเชิดหนังใหญ่ ถือได้ว่าเป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง เป็นการยืดเส้นยืดสาย ดีต่อสุขภาพสามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย

- แวะเดินตลาดชมวิถีชุมชน รับประทานอาหารกลางวัน และซื้อข้าวแช่แม่เฒ่า กลับไปเป็นของฝาก

- กิจกรรมนี้สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ คุณปัทมกร จรรย์รงค์ (พีโพล์ค)

- โทรศัพท์ 06 2463 5464 *** (ราคาขึ้นอยู่กับจำนวนนักท่องเที่ยว) ***

2. เส้นทางท่องเที่ยวแบบเต็มวัน พิพิธภัณฑน์หังใหญ่ - เรียนรู้การตอกลายหังใหญ่ -
 เรียนรู้การเชิดหังใหญ่ - แวะเดินตลาดรับประทานอาหารกลางวัน - พิพิธภัณฑน์หังใหญ่ -
 เรียนรู้เรื่องของปูนปั้นเมืองเพชร - เดินชมวิถีชุมชน - เดินทางกลับ

- เริ่มที่พิพิธภัณฑน์หังใหญ่ เรียนรู้เรียงประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑน์หังใหญ่ และ เดินชมหังใหญ่ในวัดพลับพลาศัย

หังใหญ่วัดพลับพลาศัย ถือเป็นหนึ่งในงานศิลปกรรมเมืองเพชรบุรี หังใหญ่ เป็นตัวหังขนาดใหญ่ ผู้ขีดแสดงอยู่หน้าจอได้รับการยกย่องว่าเป็นการแสดงชั้นสูง เพราะได้รวบรวมศิลปะเอาไวถึง 5 แขนงด้วยกัน คือ “หัตถศิลป์”- งานศิลปะออกแบบลวดลายและการแกะสลักตัวหัง “นาฏศิลป์”- สีสันทาทางที่ใช้ในการแสดงซึ่งคนขีดหังกับตัวหลังต้องมีการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กัน “คีตศิลป์”- ดนตรีปี่พาทย์ที่ใช้ประกอบการแสดง “วาทยศิลป์”- คำพากย์ คำกล่าวเจรจา มุขตลกต่าง ๆ และ “วรรณศิลป์”- เนื้อเรื่องที่ใช้ในการแสดง คือ “รามเกียรติ์ การแสดงหังใหญ่สูญหายไปพร้อมกับการล่มสลายของกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในปี พ.ศ. 2412 สมัยรัชกาลที่ 5 หลังหลวงพ่อกง เจ้าอาวาสวัดพลับพลาศัยมรณะภาพลง “หลวงพ่อกง” ได้มาดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสต่อ นอกจากนี้หลวงพ่อกงยังได้ก่อตั้งคณะหังใหญ่วัดพลับพลาศัยขึ้น โดยท่านได้กำหนดบทพากย์ มุขตลก และลงมือฝึกซ้อมลูกศิษย์ด้วยตนเอง จนคณะหังใหญ่วัดพลับพลาศัยมีฝีมือชำองจึงให้ออกแสดงต่อหน้าสาธารณชน หังใหญ่วัดพลับพลาศัย เป็นหนึ่งในคณะหังใหญ่ที่โด่งดังมากในยุคนั้น จนถูกคัดสรรให้ไปแสดงต่อหน้าพระพักตร์รัชกาลที่ 5 ที่พระราชวังบ้านปืน ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจไม่รู้ลืมของชาวเพชรบุรีมาจนทุกวันนี้

- เรียนรู้การตอกลายหังใหญ่ (สำหรับนักท่องเที่ยวจะเป็นการตอกลายลงกระดาษแข็งสีด้าแทน)

ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ยังได้อนุรักษ์สืบสานงานศิลปะ การ “ตอกลายหังใหญ่” ให้อยู่คู่ชุมชนแห่งนี้ พร้อมทั้งต่อยอดเป็นกิจกรรม “ตอกลาย สร้างศิลป์” ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวผู้สนใจ รวมถึงมีการสอนเชิดหังใหญ่เบื้องต้นให้กับนักท่องเที่ยวผู้สนใจอีกด้วย การตอกลาย สร้างศิลป์ เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือตอกลายตัวหังใหญ่ด้วยตัวเอง โดยการใช้ค้อนและตุ้ตู่ตอกลงไปบนกระดาษลวดลายตัวหังใหญ่ที่นำมาประยุกต์เป็นของที่ระลึกที่ทำจากจากฝีมือของตัวนักท่องเที่ยวเอง โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือสามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย มีค่าใช้จ่าย ท่านละ 50 บาท

- เรียนรู้การเชิดหังใหญ่ การเชิดหังใหญ่ ถือได้ว่าเป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง เป็นการยืดเส้นยืดสาย ดีต่อสุขภาพสามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย

- ไปเดินตลาดรับประทานอาหารกลางวันตามอัธยาศัย
- เรียนรู้เรื่องของปูนปั้นเมืองเพชร และ ลงมือปั้น โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ สามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย ได้เป็นของที่ระลึกกลับไป

ศิลปะปูนปั้น เป็นเทคนิคเฉพาะตัวของช่างไทยสมัยโบราณ ซึ่งมีทั้งการปั้นสดๆ หรือเรียกว่า ปั้นขึ้นรูปด้วยมือโดยตรง และการอัดปูนลงแม่พิมพ์เป็นรูปลาย แล้วตกแต่งผิวของปูนปั้น เพื่อความสวยงาม สำหรับส่วนผสมของปูนเมืองเพชรนั้น จะใช้ปูนขาวแช่น้ำสามสี่วัน ผสมกับกระดาษฟางแช่น้ำยี้ให้ละเอียด กาวหนัง น้ำตาลทรายแดง นำไปตำในครกจนเหนียว แล้วจึงนำไปปั้นเป็นรูปร่าง ลวดลายต่างๆ ตามที่ได้เขียนแบบไว้ งานปั้นปูนเมืองเพชรมีชื่อเสียงมากในเรื่องการสอดแทรกวิถีชีวิตประจำวัน หรือการเมืองเข้าไปในชิ้นงาน ทำให้คนรู้จักกันทั่วไป อย่างไรก็ตามงานปูนปั้นเมืองเพชรมีทั้งผลงานสมัยอยุธยาและผลงานร่วมสมัยในปัจจุบัน

- เดินชมวิถีชุมชน เรียนรู้ และ ทำความรู้จักกับคนในพื้นที่แลกเปลี่ยนพูดคุย และซื้อหาของฝากกลับบ้าน
- กิจกรรมนี้สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ คุณปภัทกร จรรย์รงค์ (พีโพล์ค)
- โทรศัพท์ 06 2463 5464 *** (ราคาขึ้นอยู่กับจำนวนนักท่องเที่ยว) ***

3. เส้นทางท่องเที่ยวแบบค้างคืน พิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ - เรียนรู้การต่อกลายหนังใหญ่ - เรียนรู้การขีดหนังใหญ่ - แวะเดินตลาดรับประทานอาหารกลางวัน - พิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ - เรียนรู้เรื่องของปูนปั้นเมืองเพชร - เดินทางเข้าที่พัก พักผ่อนตามอัธยาศัย - รับประทานอาหารเย็น

 ตักบาตร - รับประทานอาหารเช้า - เดินเที่ยวชมกิจกรรมในชุมชน - เดินทางกลับ

- เริ่มที่พิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ เรียนรู้เรียงประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ และ เดินชมหนังใหญ่ในวัดพลับพลาชัย

หนังใหญ่วัดพลับพลาชัย ถือเป็นหนึ่งในตำนานงานศิลป์คูเมืองเพชรบุรี หนังใหญ่ เป็นตัวหนังขนาดใหญ่ ผู้ขีดแสดงอยู่หน้าจอได้รับการยกย่องว่าเป็นการแสดงชั้นสูง เพราะได้รวบรวมศิลปะเอาไว้

ถึง 5 แขนงด้วยกัน คือ “หัตถศิลป์” - งานศิลปะออกแบบลวดลายและการแกะสลักตัวหนังสือ “นาฏศิลป์” - ลีลาท่าทางที่ใช้ในการแสดงซึ่งคนเชิดหนังกับตัวหลังต้องมีการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กัน “คีตศิลป์” - ดนตรีปี่พาทย์ที่ใช้ประกอบการแสดง “วาทยศิลป์” - คำพากย์ คำกล่าวเจรจา मुखตลกต่าง ๆ และ “วรรณศิลป์” - เนื้อเรื่องที่ใช้ในการแสดง คือ “รามเกียรติ์ การแสดงหนังใหญ่สูญหายไปพร้อมกับกลุ่มสลายนของกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในปี พ.ศ. 2412 สมัยรัชกาลที่ 5 หลังหลวงพ่อกง เจ้าอาวาสวัดพลับพลาชัยมรณะภาพลง “หลวงพ่อกง” ได้มาดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสต่อ นอกจากนี้หลวงพ่อกงยังได้ก่อตั้งคณะหนังใหญ่วัดพลับพลาชัยขึ้น โดยท่านได้กำหนดบทบาท มุกตลก และลงมือฝึกซ้อมลูกศิษย์ด้วยตนเอง จนคณะหนังใหญ่วัดพลับพลาชัยมีฝีมือชำรองจึงให้ออกแสดงต่อหน้าสาธารณชน หนังใหญ่วัดพลับพลาชัย เป็นหนึ่งในคณะหนังใหญ่ที่โด่งดังมากในยุคนั้น จนถูกคัดสรรให้ไปแสดงต่อหน้าพระพักตร์รัชกาลที่ 5 ที่พระราชวังบ้านปืน ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจไม่รู้ลืมของชาวเพชรบุรีมาจนทุกวันนี้

- เรียนรู้การต่อกลายหนังใหญ่ (สำหรับนักท่องเที่ยวจะเป็นการต่อกลายลงกระดาษแข็งสีดำแทน)

ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ยังได้อนุรักษ์สืบสานงานศิลปะ การ “ต่อหนังใหญ่” ให้อยู่คู่ชุมชนแห่งนี้ พร้อมทั้งต่อยอดเป็นกิจกรรม “ต่อกลาย สร้างศิลป์” ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยว ผู้สนใจ รวมถึงมีการสอนเชิดหนังใหญ่เบื้องต้นให้กับนักท่องเที่ยวผู้สนใจอีกด้วย การต่อกลาย สร้างศิลป์ เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือต่อกลายตัวหนังใหญ่ด้วยตัวเอง โดยการใช้ค้อนและตุ้ตุดตอกลงไปบนกระดาษลวดลายตัวหนังใหญ่ที่นำมาประยุกต์เป็นของที่ระลึกที่ทำจากจากฝีมือของตัวนักท่องเที่ยวเอง โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ สามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย มีค่าใช้จ่าย ท่านละ 50 บาท

- เรียนรู้การเชิดหนังใหญ่ การเชิดหนังใหญ่ ถือได้ว่าเป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง เป็นการยืดเส้นยืดสาย ดีต่อสุขภาพสามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย

- ไปเดินตลาดรับประทานอาหารกลางวันตามอรัญคัย

- เรียนรู้เรื่องของปูนปั้นเมืองเพชร และ ลงมือปั้น โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ สามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย ได้เป็นของที่ระลึกกลับไป

ศิลปะปูนปั้น เป็นเทคนิคเฉพาะตัวของช่างไทยสมัยโบราณ ซึ่งมีทั้งการปั้นสดๆ หรือเรียกว่าปั้นขึ้นรูปด้วยมือโดยตรง และการอัดปูนลงแม่พิมพ์เป็นรูปลาย แล้วตกแต่งผิวของปูนปั้น เพื่อความสวยงาม สำหรับส่วนผสมของปูนเมืองเพชรนั้น จะใช้ปูนขาวแช่น้ำสามสี่วัน ผสมกับกระดาษฟางแช่น้ำยี่ให้ละเอียด กาวหนัง น้ำตาลทรายแดง นำไปตำในครกจนเหนียว แล้วจึงนำไปปั้นเป็นรูปร่าง

ลวดลายต่างๆ ตามที่ได้เขียนแบบไว้ งานปั้นปูนเมืองเพชรมีชื่อเสียงมากในเรื่องการสอดแทรกวิถีชีวิตประจำวัน หรือการเมืองเข้าไปในชิ้นงาน ทำให้คนรู้จักกันทั่วไป อย่างไรก็ตามงานปั้นเมืองเพชรมีทั้งผลงานสมัยอยุธยาและผลงานร่วมสมัยในปัจจุบัน

- เดินทางเข้าที่พักที่พักเก็บของ อ่างน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า และพักผ่อนตามอัธยาศัย
- รับประทานอาหารเย็น (รูปแบบอาหารเย็นเป็นไปตามข้อตกลงของโปรแกรมที่ได้มีการตกลงกันไว้)
- พักผ่อนตามอัธยาศัย

-
- ตื่นเข้ามาตักบาตร (รูปแบบการตักบาตรเป็นไปตามข้อตกลงของโปรแกรมที่ได้มีการตกลงกันไว้)
 - รับประทานอาหารเช้า (รูปแบบอาหารเช้าเป็นไปตามข้อตกลงของโปรแกรมที่ได้มีการตกลงกันไว้)
 - กิจกรรมนี้สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ คุณปภักร จรรย์งค์ (พีโพล์ค)
 - โทรศัพท์ 06 2463 5464 *** (ราคาขึ้นอยู่กับจำนวนนักท่องเที่ยว) ***
 - เดินทางชมกิจกรรมในชุมชน เช่น ไปชมสมบัติแม่น้ำเพชร เยี่ยมชมบ้านมิตร ชัยบัญชา และศาลาคามวาสี รวมไปถึงได้ทำกิจกรรมตัดพวงมโหตรกับกลุ่มลูกหว่าเพชรบุรี ก่อนกลับเพื่อเป็นที่ระลึก

พวงมโหตรแบบพื้นแบบที่ห้อยระย้าตามงานบวชงานบุญ มีให้เห็นตามวัดในชนบท ทำด้วยกระดาษหลากสีติดอยู่กับธงราวที่ตอกเป็นลายนักษัตร ปัจจุบันหาได้ยาก ชาวชนกลุ่มลูกหว่าเป็นลูกหลานคนเมืองเพชรบุรี มีความต้องการที่จะสืบสานงานสกุลช่างเมืองเพชรให้ยั่งยืน ผ่านขบวนการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ซึ่งจะก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ โดยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนอย่างดียิ่งจากผู้ใหญ่ทั้งภาครัฐและเอกชนจัดกิจกรรมสาธิตตอกลายกระดาษ และตัดพวงมโหตร ทุกวันเสาร์ เวลา 8.00 – 16.00 น. ที่ศาลาเชิงเขา เขาวังเคเบิ้ลคาร์ รถรางไฟฟ้าขึ้นเขาวัง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรมนี้สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ อาจารย์ จำลอง โทรศัพท์ 06 2463 5464

ที่ชุมชนคลองกระแจะพบว่ามีความสนใจ และ เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสูงอายุมีกิจกรรม ดังนี้

1. เรียนรู้การต่อกลายหนังใหญ่ สำหรับนักท่องเที่ยวจะเป็นการต่อกลายลงกระดาษแข็งสีดำ แทน โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ สามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย
2. เรียนรู้การขีดหนังใหญ่ การขีดหนังใหญ่ ถือได้ว่าเป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง เป็นการยืดเส้นยืดสาย ดีต่อสุขภาพ ทำได้ทุกเพศทุกวัย
3. เรียนรู้ส่วนผสมของปูนปั้นเมืองเพชร และ ลงมือปั้น โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ สามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย รวมถึงยังได้เป็นของที่ระลึกกลับไปอีกด้วย
4. ได้ทำกิจกรรมตัดพวงมโหตร โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ สามารถทำได้ทุกเพศทุกวัย อีกทั้งยังได้ใช้ความคิดในการตัดลวดลายใหม่ๆออกมา รวมถึงยังได้เป็นของที่ระลึกกลับไปอีกด้วย
5. และกิจกรรมอื่นที่เข้าร่วมทำกับทางชุมชน เช่น ตักบาตร เดินชมวิถีชุมชน และการร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนในชุมชน เป็นต้น

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ คือ รูปแบบการท่องเที่ยวที่ต้องการการเอาใจใส่และต้องการเวลาเป็นพิเศษ ในด้านการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การดูแลที่ทั่วถึง การเข้าถึงได้ง่าย และมีความสะอาด รวมถึงมีความพร้อมของระบบสาธารณสุข เพื่อให้พร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ลักษณะกิจกรรมต้องเป็นกิจกรรมที่มีความผ่อนคลาย ไม่หักโหม เป็นกิจกรรมสบาย ๆ ที่มีการสอดแทรกการพูดคุยสอดแทรกเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์ความเป็นมาเพื่อเพิ่มความสุขสนาน เป็นการย้อนให้หวนนึกถึงอดีตอีกด้วย เช่น เรียนรู้การต่อกลายหนังใหญ่ โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ เรียนรู้การขีดหนังใหญ่ การขีดหนังใหญ่ เป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง เป็นการยืดเส้นยืดสาย ดีต่อสุขภาพ เรียนรู้ส่วนผสมของปูนปั้นเมืองเพชร และลงมือปั้น โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ กิจกรรมตัดพวงมโหตร โดยกิจกรรมนี้เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกกล้ามเนื้อที่ข้อมือ และ การเดินชมตลาด

งานวิจัยนี้ได้ศึกษารูปแบบลักษณะการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุที่ได้เคยมาท่องเที่ยวที่ชุมชนคลองกระแซงพบว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่ ยังสามารถเดินและช่วยเหลือตัวเองได้ในระดับหนึ่ง สามารถเดินขึ้นและลงบันไดได้ อีกทั้งยังชอบการท่องเที่ยวไม่ห่างไกลกรุงเทพมหานคร นิยมการเข้าวัด ไหว้พระ ทำบุญ และตัวชุมชนเพชรบุรียังมีประวัติศาสตร์ความสำคัญ ซึ่งตรงกับลักษณะของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ชอบการท่องเที่ยวแบบโหยหาอดีต และด้วยการท่องเที่ยวที่มีความเนิบช้า

ท่องเที่ยวอย่างไม่เร่งรีบจึงทำให้ชุมชนคลองกระแซง จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้มีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า ชุมชนคลองกระแซง จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้ให้ป็นอีกหนึ่งในเส้นทางการเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นการเปิดเส้นทาง และกิจกรรมสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุ รวมถึงนักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัย นอกจากนี้กิจกรรมที่มีความหลากหลายและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์การตกปลา และ การชมการเซ็ดหนังใหญ่ของพิพิธภัณฑน์หนังใหญ่ การปั่นปุนของเพชรบุรีที่มีความเป็นธรรมชาติ และมีความคงทน โดยส่วนประกอบหนึ่งในนั้นคือน้ำตาลโตนดของขึ้นชื่อประจำจังหวัดเพชรบุรี มีการทำพวงมโหตรเพื่อความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ความสวยงาม และด้านความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งยังมีกิจกรรมการเดินทาง ในบริเวณชุมชน เดินไปชมฐานสมบัติแม่น้ำเพชร การเดินขึ้นไปชมของโบราณบนศาลาคามวาสี และ ร่วมพูดคุยสนุกสนานย้อนเรื่องอดีตของมิตร ชัยบัญชา พระเอกตลอดกาล อีกทั้งกิจกรรมเหล่านี้ ยังเป็นการฝึกสมอง เคลื่อนไหวร่างกาย สามารถผ่อนคลายความตึงเครียดได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการที่ได้มานั่งพูดคุย เข้าทำกิจกรรมร่วมกันยังเป็นการป้องกันโรคอัลไซเมอร์ในผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี โดยกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้นนั้นทางชุมชนเองยังกล่าวเสริมว่ามันเป็นในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้ด้วยเช่นกัน ตรงตามทฤษฎีจอร์จตัน ฉิมพาล (2563) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) หมายถึง การออกเดินทางท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมความสวยงามตามสถานที่ต่างๆ ตามแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด และ ความเมื่อยล้าจากการทำงาน หรือการหลีกเลี่ยงความจำเจจากวิถีประจำวัน และ 2) เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตประจำท้องถิ่นของท้องถิ่นนั้นๆ โดยลักษณะในการท่องเที่ยวจะเป็นการเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน และเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน รวมถึงแบ่งเวลามาทำกิจกรรมเพื่อสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย นวด ประคบ อบสมุนไพร รวมไปถึงการตรวจร่างกาย หรือการเข้ารับการรักษา ณ สถานพยาบาล เป็นต้น และนอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวยั่งยืนได้ เนื่องจาก การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าบนพื้นฐานอัตลักษณ์ความเป็นวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ผ่านการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยที่ตัวนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับประสบการณ์ใหม่จากการลงมือทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเป็นตัวตนของชุมชน ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของเกร็ก ริชาร์ดส และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง โอกาสการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ขนาดเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนการพัฒนาความคิด

สร้างสรรค์ในการท่องเที่ยว และ วิเคราะห์บทบาทที่เป็นไปได้ของสถานที่ขนาดเล็กในการพัฒนา เนื่องจากในอดีตส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์เรื่องการท่องเที่ยวในลักษณะของเขตของเมืองใหญ่ ทำให้เป็นสิ่งที่ถูกตั้งคำถามสถานที่ขนาดเล็ก ในบางภูมิภาคสามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แบบเมืองใหญ่ได้หรือไม่ โดยใช้แนวคิดของโมเดล 'Onesize-Fits-All' อาจไม่เหมาะสมสำหรับสถานที่ขนาดเล็ก จึงควรมองว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นแนวทางคิด เพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้สูงสุด โดยผลการวิจัยพบว่า แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบของตนเองโดยอิงตัวอย่างจากภายนอก และ คำนึงถึงทรัพยากร รวมถึงขีดความสามารถในการรองรับเป็นหลักในการพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับ ขนาดและความสามารถของพื้นที่และบริบท

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยพบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุมีปัจจัยสำคัญ ดังนี้ ด้านเส้นทางการเดินทาง (Transport) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ด้านความสะอาด และ ความปลอดภัย (Clean and Save)

ด้านเส้นทางการเดินทาง (Transport) มีการขนส่งที่เข้าถึงได้ง่าย การเดินทางสะดวก เช่น มีรถราง หรือรถพื้นที่ให้บริการในการเดินทางท่องเที่ยวภายในชุมชน มีเส้นทางการเดินทางที่ชัดเจน เข้าถึงง่าย มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน เป็นต้น

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกเพศทุกวัย เช่น เก้าอี้ที่นั่ง ช่องทางสำหรับรถวีลแชร์ ป้ายสื่อความหมายชัดเจน

ด้านความสะอาดและความปลอดภัย (Clean and Save) มีความสะอาดของสถานที่ มีความสวยงาม และ มีความปลอดภัยทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สิน ทางเดินมีไฟส่องสว่าง มีเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยวที่ปลอดภัย มีการดูแลอย่างทั่วถึง

จากการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาวิจัยขอขยายความหมายของคำว่า CREATIVE เพื่อเป็น Model การท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ดังนี้

C - Clean	= ความสะอาด เช่น ห้องน้ำ ทางเดิน สถานที่ท่องเที่ยว ความสะอาดและปลอดภัย ฯลฯ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสบายใจในการ เดินทางท่องเที่ยว
R - Responsibility	= มีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ทำให้ชุมชนเดือดร้อน เช่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน เป็นต้น
E - Employment	= สร้างอาชีพเกิดรายได้หมุนเวียนเข้าสู่ชุมชน ชุมชนสามารถเลี้ยงตัวเองได้อย่างยั่งยืน เช่น เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้กลับสู่ชุมชน เป็นต้น

- A - Amenities = สิ่งอำนวยความสะดวก มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกเพศทุกวัย เช่น มีเก้าอี้ที่นั่ง มีช่องทางสำหรับรถวีลแชร์ มีป้ายสื่อความหมายที่ชัดเจน มีจุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น
- T - Transport = มีการขนส่งที่เข้าถึงได้ง่าย การเดินทางสะดวก เช่น มีรถราง หรือรถพ่วงที่ให้บริการในการเดินทางท่องเที่ยวภายในชุมชน มีเส้นทางการเดินทางที่ชัดเจน เข้าถึงง่าย มีป้ายสื่อความหมายที่ชัดเจน เป็นต้น
- I - Idea = คิดริเริ่ม กิจกรรมใหม่อยู่ตลอดเวลา ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซากจำเจ ไม่น่าเบื่อ เช่น มีกิจกรรมใหม่ออกมาสลับเปลี่ยนหมุนเวียนอยู่ตลอด เป็นต้น
- V - Value = คุณค่าของชุมชน อาทิ มีการเรียนรู้ และส่งต่อให้แก่ลูกหลานในชุมชน รวมทั้งมีการบอกเล่าเรื่องราวที่ทรงคุณค่าแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วม
- E - Entertain = ความสนุกสนาน และความน่าสนใจ เกิดความประทับใจ สามารถดึงดูดใจให้เกิดการเที่ยวซ้ำ เช่น เป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาด้านโครงสร้าง Universal Design หลักการออกแบบอย่างเท่าเทียม เพื่อองค์กรที่ยั่งยืนเพิ่มเติม เพื่อที่สามารถนำมาพัฒนารูปแบบโครงสร้างสำหรับผู้สูงอายุต่อไป
2. ผู้ที่สนใจสามารถการออกแบบสัมภาษณ์ต้องมีการจำกัดวงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อผลการวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการเพิ่มคำถามด้านการศึกษา รายได้ และ ความสนใจ เพื่อที่จะสามารถจำกัดขอบเขตของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก และสามารถได้ผลการศึกษวิจัยที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

ตารางที่ 8 ตารางแสดงตัวอย่างการเก็บข้อมูล

ลำดับ	คำถาม	การศึกษา	รายได้	ความสนใจ	หมายเหตุ
1					
2					
3					
4					

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในส่วนการพัฒนาชุมชนรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี หน่วยงานภาครัฐ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการจัดสรรงบประมาณในส่วนการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ จัดทำทางเท้า และทางสำหรับรถวีลแชร์ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมไปถึงในส่วนของห้องน้ำแบบชักโครก ระบบสาธารณสุข มีการลงพื้นที่พูดคุย และติดตามผล
2. มีการโฆษณาโปรโมทเพิ่มช่องทางการเข้าถึงให้ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีเป็นที่รู้จักมากขึ้น
3. ลงพื้นที่ และทำความเข้าใจกับคนในชุมชน รับฟังปัญหาของชุมชน เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นไป

รายการอ้างอิง

- Alexandra.Baixinho, Santos, C., Couto, G., Albergaria, I. S. d., Silva, L. S. d., Medeiros, P. D., & Simas, R. M. N. (2020). Creative Tourism on Islands: A Review of the Literature. *Sustainability*, 1. <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/24/10313>
- Blapp, M., & Mitos, O. (2018). Creative tourism in Balinese rural communities. *Current Issues in Tourism*, 21(11), 1285-1311.
<https://doi.org/10.1080/13683500.2017.1358701>
- Couret, C. (2020). Creative tourism – providing the answers to a more inclusive society. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 12(6), 747-751.
<https://doi.org/10.1108/WHATT-07-2020-0072>
- ESCAP75, E. a. S. C. f. A. a. t. P. (2022). *Social Development Ageing Societies*.
<https://www.unescap.org/our-work/social-development/ageing-societies>
- Hicham.Rajraji. (2022). *What is the importance of 6 A's in tourism?* Retrieved 25 เมษายน from <https://www.linkedin.com/pulse/what-importance-6-tourism-hicham-rajraji>
- JohnK Walton. (2022). *Tourism*. Retrieved 30 มิถุนายน 2565 from <https://www.britannica.com/place/Hilo>
- Nancy.Duxbury, Bakas, F. E., Castro, T. V. d., & Silva, S. (2020). *Creative Tourism Development Models towards Sustainable and Regenerative Tourism Sustainability*. MDPI.
- Richards, G. (2019). *Creative tourism* [Tilburg University]. Tourism and Management Studies.
https://pure.uvt.nl/ws/portalfiles/portal/30687958/LS_Richards_creative_tourism_TaMS_2019.pdf
- Thailand, G. (2560). 9 หมู่บ้านเชิงสร้างสรรค์ เที่ยวได้ เที่ยวดี เที่ยวได้ทั้งปี. Retrieved 12 มกราคม from <https://www.gqthailand.com/culture/article/9-creative-villages>
- UNWTO. (2020). *RESOURCE EFFICIENCY IN TOURISM*.
<https://www.unwto.org/sustainable-development/resource-efficiency-in-tourism>
- กรมการท่องเที่ยว. (2560). *นियามการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์*.

- กรุงเทพฯธุรกิจ. (2563a). เทรนด์เที่ยวสูงวัยมาแรง เช็กลิสต์ 5 ที่เที่ยวเอาใจวัยเกษียณ. Retrieved 5 มกราคม 2565 from <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/897706>
- กรุงเทพฯธุรกิจ. (2563b). เสน่ห์เพชรบุรี วิจัยยกระดับสู่ 'ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์'. Retrieved 30 มิถุนายน from <https://www.bangkokbiznews.com/tech/907911>
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). นิยามความหมายของการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์. บริษัท เอ็กเซลเลนท์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด.
- การท่องเที่ยว. (2563). "ท่องเที่ยวไทย ก้าวไกลระดับโลก. http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2021/01/06_NS_05.pdf
- การท่องเที่ยวไทย. (2561). อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. Retrieved 24 พฤษภาคม 2565 from http://www.praveetelearning.com/elearning_content.php?subject_id=2&chapter_id=3
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2565). 9 แนวโน้มใหม่ในอนาคตการท่องเที่ยว. Retrieved 6 เมษายน 2565 from https://api.tourismthailand.org/upload/live/content_article_file/20603-15378.pdf
- เกริก ริชาร์ดส, จุฑามาศ วิชาลสิงห์ และเอเลนา พาสชินเจอร์. (2564). คู่มือกระบวนการพัฒนาและยกระดับกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.).
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2564). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2564 - 2565). กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- จักรวาล วงศ์มณี และรัชพงษ์ วงศาโรจน์. (2564). คุณลักษณะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่นักท่องเที่ยวคาดหวังในแหล่งจุดหมายปลายทางเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. คณะการจัดการการท่องเที่ยว. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/252044/170710>
- จีเอสซีเอ็ม. (2563). โลกไฟสไตล์การท่องเที่ยวก่อนเกิดวิกฤต และการท่องเที่ยวยุคโควิด-19 แบบ *New normal*. Retrieved 30 มิถุนายน from <http://gscm.nida.ac.th/th/previews.php?id=352>
- จูไรรัตน์ ฉิมพาล. (2563). คุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติ. บทความวิชาการ วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

- ฉันทิช วรรณถนอม. (2552). ความหมายและความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. Retrieved 12 พฤษภาคม from <http://mayyatour.myreadyweb.com/webboard/topic-460451.html>
- ณรงค์ พลธีรักษ์, พรรณิภา อนุรักษ์ากรกุล, & ธนภูมิ ปองเสงี่ยม. (2559). โครงการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามแนวบูรพาทิศ มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์. (2564). การวิจัยเชิงคุณภาพ. https://www.ubu.ac.th/web/files_up/00008f2021091022210542.pdf
- ตลาดโอทอปเพชรบุรี. (2564). เที่ยวเมืองเก่าเล่าเรื่องเมืองเพชร Retrieved 18 กรกฎาคม from <https://shorturl.asia/GWPaS>
- ตุลยราศรี ประเทพ. (2564a). ศตวรรษที่21กับการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในประเทศไทย. Retrieved 21 เมษายน 2565 from <https://shorturl.asia/AMnP9>
- ตุลยราศรี ประเทพ. (2564b). ศตวรรษที่21กับการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในประเทศไทย. Retrieved 5 มกราคม from <https://shorturl.asia/XHmUF>
- ทีเอทีรีวิว. (2564). การท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเรื่องใกล้ตัวกว่าที่คิด. Retrieved 21 กรกฎาคม from <https://www.tatreviewmagazine.com/article/community-based-tourism/>
- เทคซอททิม. (2562). นักท่องเที่ยวคนพิการ ความท้าทายใหม่ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย. Retrieved 10 สิงหาคม from <https://techsauce.co/saucy-thoughts/disabled-society-aging-society-travel>
- บารมีกรู๊ป. (2563). ทำไมต้องเที่ยวแบบ CREATIVE TOURISM THAILAND. Retrieved 25 ธันวาคม from <https://shorturl.asia/ILq4m>
- ประไพพิมพ์ สุธีวินนทร์ และประสพชัย พสุนนท์. (2559). กลยุทธ์การเลือกตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ มหาวิทยาลัยทักษิณ]. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2564). “เพชรบุรี” เดินหน้าสู่เมืองสร้างสรรค์ด้านอาหารของยูเนสโก. Retrieved 18 พฤษภาคม 2565 from <https://mgronline.com/travel/detail/9640000122988>
- เพลินเมืองเพชร. (2561). <https://shorturl.asia/0AovP>
- เพื่อนชุมชน. (2565). ชวนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. Retrieved 21 กรกฎาคม 2565 from <https://shorturl.asia/Rad0h>
- ไพฑูรย์ พัชรอาภา. (2559). สถานการณ์ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุกับครอบครัว ชุมชน สังคม. กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ.

https://www.dop.go.th/download/formdownload/download_th_20162203134717_1.pdf

- ภัทร์อาภรณ์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์. (2561). การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปรังษญาดุชฎีบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการ. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1988/1/56604926.pdf>
- มติชน. (2563). ท่องเที่ยวในโลกใหม่ – เมื่อ *New Abnormal* อาจกลายเป็น *New Normal*. Retrieved 12 พฤษภาคม 2565 from https://www.matichon.co.th/politics/news_2234250
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.คณะศิลปศาสตร์. (2564). "ชุมชนคลองกระแชง" ริมแม่น้ำเพชรบุรี. <https://rmutp.ac.th/u2t/khlongkrachaeng/>
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. (2565). หลักการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. Retrieved 29 กรกฎาคม from <https://shorturl.asia/SAui9>
- ยังแฮปปี้. (2565). ลักษณะสังคมที่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ. Retrieved 5 มิถุนายน 2565 from <https://younghappy.com/>
- ศิริวรรณ สนั่นเอื้อ. (2560). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการมัคคุเทศก์ (*Principle of Tourist Guide*) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี]. สาขาวิชาภาษาเวียดนามเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. <http://portal5.udru.ac.th/ebook/pdf/upload/1817s7j7Sjk1FAskFABu.pdf>
- สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ.(สทท.). (2565). การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. Retrieved 3 พฤษภาคม 2565 from <https://www.adt.or.th/page/sustainable-tourism/en>
- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2562). การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า. Retrieved 20 สิงหาคม from <https://shorturl.asia/bhl2r>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี. (2563). ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี. Retrieved 2 เมษายน from https://www.m-culture.go.th/phetchaburi/ewt_news.php?nid=987&filename=index
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. (2560). คู่มือกระบวนการพัฒนาและยกระดับ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. Retrieved 9 มีนาคม 2565 from https://tis.dasta.or.th/dastaknowledge/wp-content/uploads/2019/01/ct-toolkit_th.pdf

ออนไลน์นิเวทาม. (2563). ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในปี 2564. Retrieved 7 มกราคม 2565

from <https://shorturl.asia/baqUj>

อะเมซิ่งไทยแลนด์. (2562). เพชรบุรี. <https://shorturl.asia/nEp1N>

ภาพผนวก ก

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

เรื่อง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

แบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี พื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และเพื่อนำมาจัดทำตัวอย่างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยการออกแบบแบบสัมภาษณ์แบ่งประเด็นคำถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนคำถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีจำนวน 4 ข้อ เป็นลักษณะ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักรู้สึกไม่กดดัน และสามารถแสดงความคิดเห็นออกมาได้อย่างตรงประเด็น

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนคำถามสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ เคยมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีจำนวน 10 ข้อ เป็นลักษณะแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักรู้สึกไม่กดดัน และสามารถแสดงความคิดเห็นออกมาได้อย่างตรงประเด็น

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....เพศ.....อายุ..... ปี

วันที่สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....ถึงน.

สถานที่สัมภาษณ์.....ตำแหน่งงาน.....

สถานที่ทำงาน.....

ประสบการณ์การในการทำงาน.....

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสัมภาษณ์ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ และ นักวิชาการ จากสถาบันการศึกษา ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี) เพื่อให้ทราบถึงความพร้อมของพื้นที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ความประทับใจในรูปแบบกิจกรรม และรวมถึงการบอกต่อของนักท่องเที่ยวที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ท่านคิดว่าย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี พื้นที่ชุมชนคลองกระแชง มีความพร้อมสามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในด้านใดบ้าง เช่น ด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึง การติดต่อสื่อสาร ความน่าสนใจในการท่องเที่ยว ความดึงดูดของกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริการที่น่าประทับใจ เป็นต้น

2. ท่านคิดว่าย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง มีกิจกรรมใดที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

และท่านคิดว่ามีกิจกรรมใดบ้างเหมาะสมแก่การจัดเป็นกิจกรรมในการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

3. ท่านคิดว่า ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง ควรมีการพัฒนาในด้านใดบ้าง เช่น ด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึง การติดต่อสื่อสาร ความน่าสนใจในการท่องเที่ยว ความดึงดูดของกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริการที่น่าประทับใจ เป็นต้น เพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

4. ท่านมีแนวทางการประชาสัมพันธ์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีอย่างไรบ้าง และผ่านช่องทางใด เพื่อให้ชุมชนเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 3 ประเด็นในการสัมภาษณ์ (นักท่องเที่ยวสูงอายุ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ เคยมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จังหวัดเพชรบุรี) เพื่อให้ทราบถึง ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร จำนวนนักท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง พฤติกรรมและ จำนวนวันเวลาในการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคในการมาท่องเที่ยว ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ

1. ท่านรู้จัก ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง จากสื่อ หรือช่องทางใด

.....

2. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวที่ ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง ด้วยวิธีใด เดินทางมากับใครบ้าง รวมทั้งหมดกี่คน และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเท่าไรต่อครั้ง

.....

3. ท่านคิดว่าย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง มีความพร้อมในด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุมากน้อยเพียงใด เช่น ด้านความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึงการติดต่อสื่อสาร ความน่าสนใจในการท่องเที่ยว ความดึงดูดของกิจกรรมการท่องเที่ยว และ การบริการที่น่าประทับใจ เป็นต้น

.....

.....

4. ท่านคิดว่า ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง ควรมีการพัฒนาในด้านใดบ้าง เพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

.....

.....

.....

5. ในการมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ส่วนใหญ่มาทำกิจกรรมใด เพราะเหตุใด

.....

.....

6. ท่านใช้เวลาในการท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี กี่ชั่วโมง / กี่วัน

.....
.....

7. ท่านตั้งใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง หรือ
เพราะเป็นทางผ่านเลยมาแวะเพื่อผ่านไปท่องเที่ยวยังสถานที่อื่นๆ

.....
.....

8. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง ก็ครั้งต่อปี
และท่านประทับใจอะไรบ้าง เช่น ที่พัก กิจกรรมที่ทำ อาหาร เป็นต้น

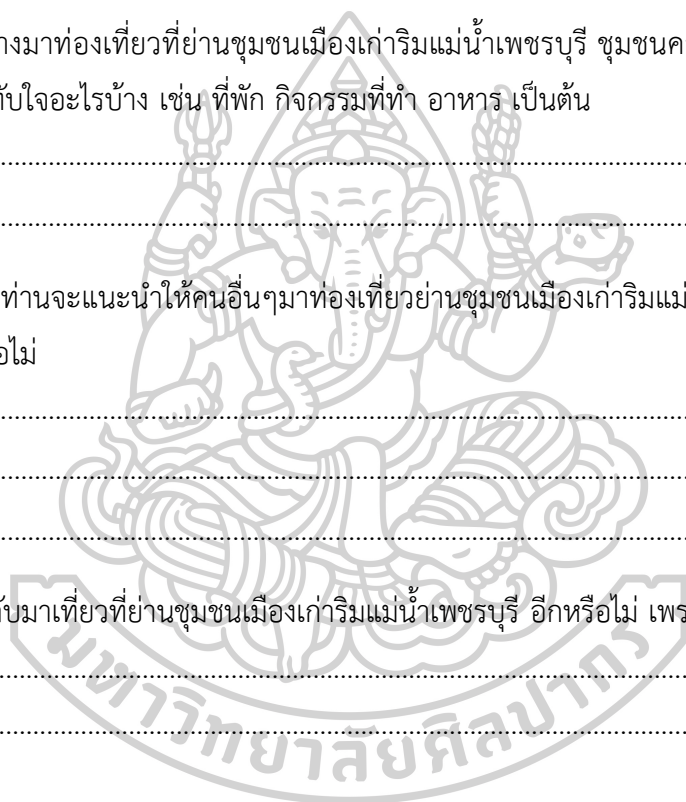
.....
.....

9. ถ้ามีโอกาสท่านจะแนะนำให้คนอื่นๆมาท่องเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลอง
กระแชง หรือไม่

.....
.....
.....

10. ท่านจะกลับมาเที่ยวที่ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ภาพผนวก ข

ภาพการลงพื้นที่ ชุมชนคลองกระแซง

ภาพที่ 1 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 2 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 3 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 4 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 5 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 6 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 7 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 8 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 9 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

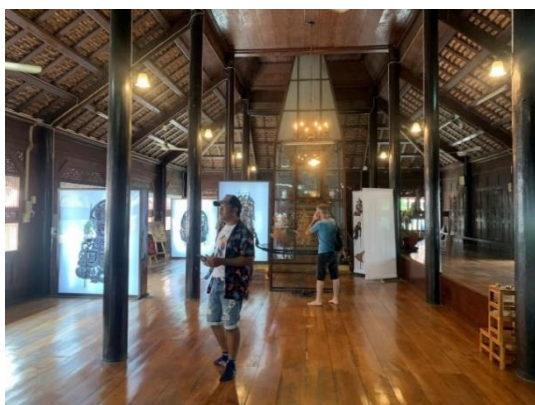
ภาพที่ 10 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 11 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 12 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 13 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 14 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 15 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 16 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 17 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 18 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 19 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

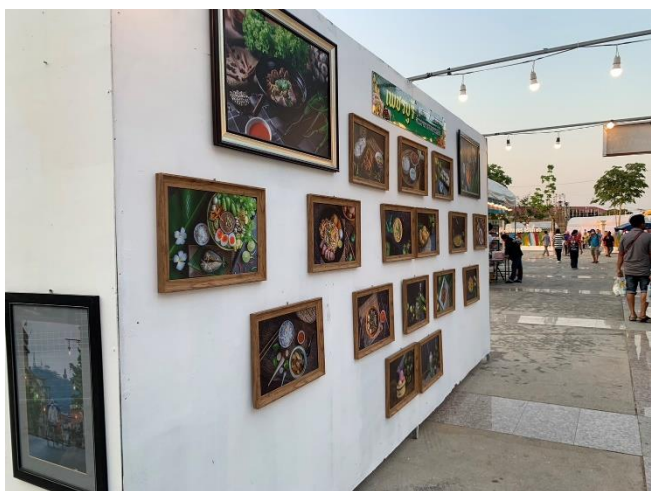
ภาพที่ 20 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 21 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 22 ผู้วิจัย , 25 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 23 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 24 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

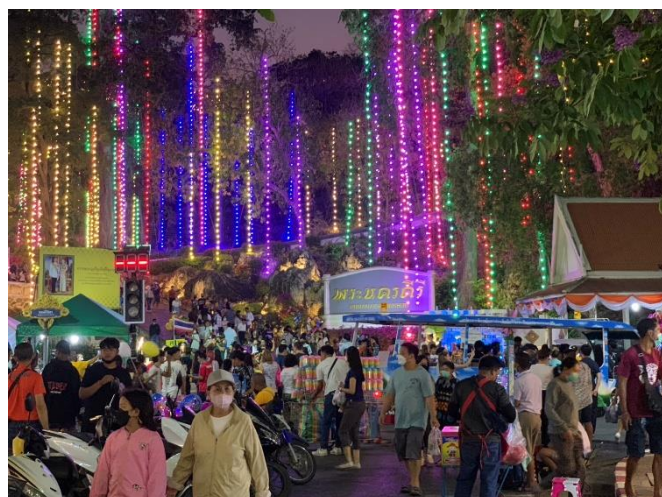
ภาพที่ 25 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 26 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 27 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 28 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 29 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 30 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 31 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 32 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 33 ผู้วิจัย , 18 มีนาคม 2566

ภาพที่ 34 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 35 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 36 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 37 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 38 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 39 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 40 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 41 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 42 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 43 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 44 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

ภาพที่ 45 ผู้วิจัย , 3 กุมภาพันธ์ 2566

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย
ที่ อว 8606 (ทบ)/ 36

โทร.09 8597 6555
วันที่ ๒๖ มกราคม 2566

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภุต สังข์เฉย

ด้วย นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ"

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อจิภมาส มากจ้อย)

ผู้รักษาการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย
ที่ อว 8606 (ทบ)/ 34

โทร.09 8597 6555
วันที่ 2๑ มกราคม 2566

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ บุญเพียรผล

ด้วย นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ"

ในกรณี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อจิมาส มากजूย)

ผู้รักษาการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย
ที่ อว 8606 (พบ)/ 35

โทร.09 8597 6555
วันที่ 2๒ มกราคม 2566

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.วงศ์สัตตา วีระไพบุลย์

ด้วย นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ"

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อิกมาส มากจ้อย)

ผู้รักษาการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร.0 3259 4031
ที่ อว 8618.1/ 1310 วันที่ ๖ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิกร ม่วงครเขียว

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลัง ดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัด เพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่ เก็บข้อมูล เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการ สัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

ที่ อว 8618.1/ 1307

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

๓ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ดร.อัครารวรรณ เพ็ญวันศุกร์

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลัง ดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัด เพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่ เก็บข้อมูล เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการ สัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618.1/ 1308

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
 อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

๓ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจด์

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการสัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618.1/ 1303

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
 อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

๒ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายวิฑูรย์ ลากชุมศรี

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการโรงแรมและรีสอร์ท มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการสัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
 คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618.1/ 1309

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

๒ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน อาจารย์จำลอง บัวสุวรรณ

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลัง ดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัด เพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่ เก็บข้อมูล เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการ สัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษรินทร์ วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618.1/ 1305

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
 อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

✍ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายปิยพงศ์ พวงศ์

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และเอเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการสัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ปิชิน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618.1/ 1304

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
 อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

๓ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ดร.ชัชชญา คงสวัสดิ์เกียรติ

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่านในรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการสัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8618.1/ 1310

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา
 อำเภอบางบาล จังหวัดเพชรบุรี 76120

☀ เมษายน 2566

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ด้วยนางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลัง ดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัด เพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์อาจารย์นิรุฒ เหลืองอร่าม บุคลากรใน สังกัดหน่วยงานของท่าน เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ อนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลาในการ สัมภาษณ์ และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ คณะวิทยาการจัดการ ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.0 3259 4031

ที่ อว 8606(ทบ)/ 80

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบล สามพระยา
อำเภอ ชะอำ จังหวัด เพชรบุรี 76120

40 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน นายปลั่งกร จรรย์งค์

ด้วย นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ รหัสประจำตัว 631220085 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิตสาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สมาชิกในชุมชนคลองกระแชง จำนวน 10 ท่าน และนักท่องเที่ยวสูงอายุที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวที่ชุมชนคลองกระแชง จำนวน 12 ท่าน ในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน 2566 เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์และรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้นางสาวพิมพ์เดือน สุวรรณ หมายเลขโทรศัพท์ 09 4592 4964 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อิกมาส มากจ้อย)

ผู้รักษาการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
เพชรบุรี โทร.09 8597 6555

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล พิมพ์เดือน สุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด 3 มีนาคม 2538
สถานที่เกิด กรุงเทพฯ
ที่อยู่ปัจจุบัน 101 ซ.ตากสิน 21 ถ. ตากสิน แขวงสำเหร่ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
10600

